

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Innovációban a sikeres jövő

Kiválók
a legjobbak közül

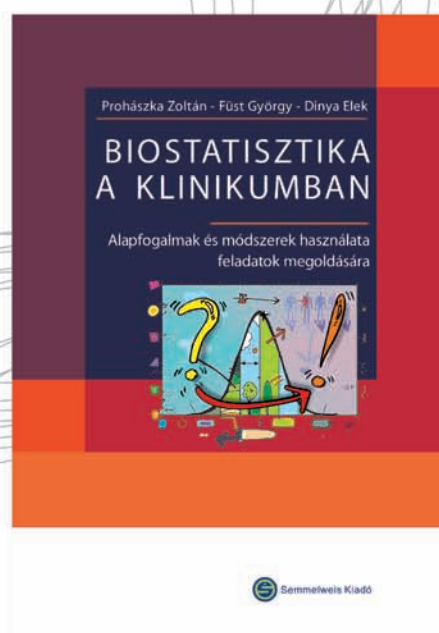
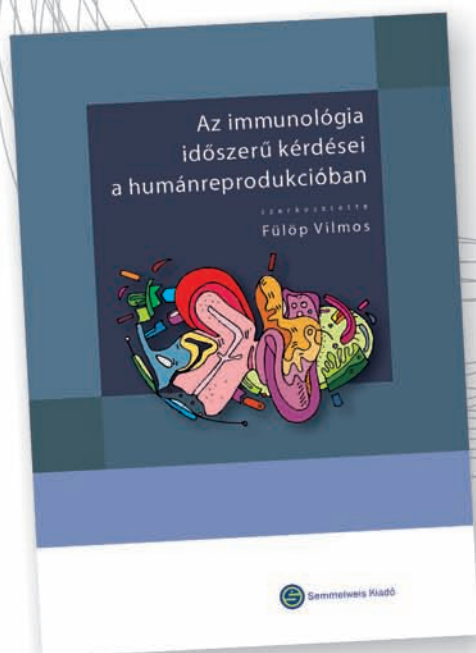
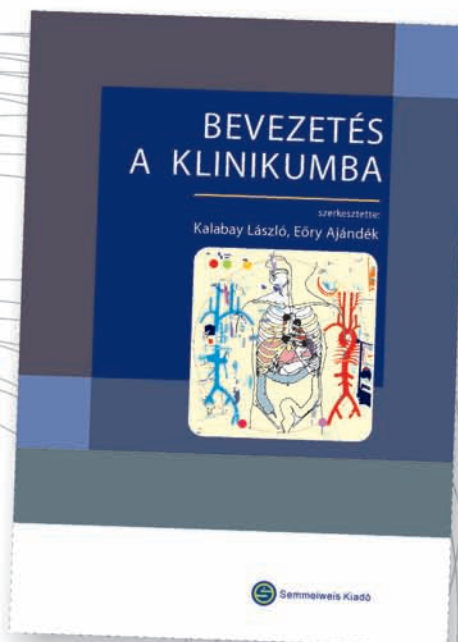
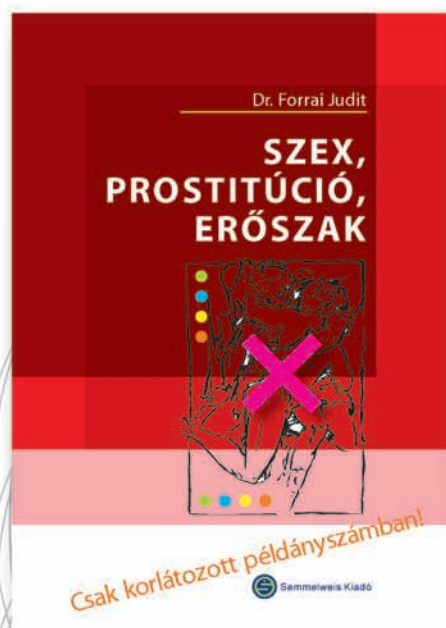
Gábor Dénes
díjazott rektor

Hatvanéves
a Biofizikai
és Sugárbiológiai
Intézet

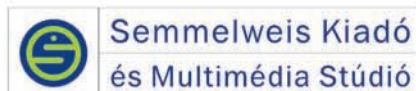

A Semmelweis Kiadó legújabb könyvei

Rendelje meg közvetlenül a Kiadótól vagy vásároljon a Legendus Könyvesboltban!

www.semmelweiskiado.hu

Budapest, Nagyvárad tér 4.,
S Emmelweis Egyetem, NET, 2. em.
Tel.: 210-4403, Fax: 459-1500/6471
www.semmelweiskiado.hu
info@semmelweiskiado.hu

Budapest, Nagyvárad tér 4.
S Emmelweis Egyetem, NET Aula
Tel., Fax: 210-4408
szelagn@net.sote.hu

Budapest, Nagyvárad tér 4.
S Emmelweis Egyetem, NET
1. emelet, a büfével szemben
Tel.: 459-1500/6218, 0670 339-8831
bralaj@net.sote.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi, Testnevelési
és Sporttudományi Kara hallgatóinak
és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik háromhetente

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. **Tulassay Tivadar**

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
(sotpet@igaz.sote.hu)

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
(donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő:

Tolnai Kata

(tolnaikata@gmail.com),
Telefon: 06-20-825-9747

Szerkesztőség: 1085 Bp., Rókk Szilárd u. 13.
Tel./fax: 267-6166 (üzenetrögzítővel)
E-mail: ujsag@bkt.sote.hu

A szerkesztőbizottság tagjai:

Bubenyák Máté (GYTK)
(bmate@gyok.sote.hu)

Csetneki Júlianna egyetemi főnövér
(csetneki@kkt.sote.hu)

dr. **Gombocz János** (TF)
(gombocz@mail.hupe.hu)

dr. **Hermann Péter** (FOK)
(hermann@pannongsm.hu)

dr. **Jákó Kinga** (SMIF)
(jako@rekhiv.sote.hu)

dr. **Kardon Tamás** (KHT)
(kardon@puskin.sote.hu)

dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)
(karlking@radi.sote.hu)

dr. **Kormos Andrea** (GFI)
(kormos.andrea@lotus.rekhiv.sote.hu)

Kún Éva (MKI)

(kuneva@rekhiv.sote.hu)
dr. **Langer Róbert** (ÁOK)
(roblanger@hotmail.com)

Márton Emőke (DI)
(marton@phd.sote.hu)

Nardai Péter Pál (EHÖK)
(pnardai@gmail.com)

dr. **Polgár Veronika** (ETK)
(polgarv@se-etk.hu)

Szabó Ildikó (EHÖK)
(okidli@gmail.com)

dr. **Szabóné Balogh Clarissza**
(claris@freemail.hu)

dr. **Voszka István** (ÁOK)
(voszka@puskin.sote.hu)

weboldal: <http://www.ujsag.sote.hu>

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmeleiskiado.hu

dr. **Táncos László**

(tancos@mail.datanet.hu)

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés: **Kovács Veronika**

(kovver@net.sote.hu)

Nyomta: Mester Nyomda Kft.

ISSN 1586-6904

Címlapon fent: Állami kitüntetést kapott dr. Schaff Zsuzsanna, dr. Oláh Imre és dr. Kóbor András. (fotók: **D. Kiss Balázs**)

Címlapon közepén: Gábor Dénes-díjat vett át Tulassay Tivadar rektor, aki e kitüntetés kapcsán készült interjúban jelenti be, hogy harmadik ciklusban is megpályázza a rektori posztot.

Címlapon lent: Emléktábla-avatással és tudományos üléssel ünnepelt a hatvanéves Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet, cikk a 15. oldalon.

Eredmények és tervek innovációs díj kapcsán

4-5. oldal

Tulassay Tivadar rektor Gábor Dénes-díjat kapott decemberben. Az innovációs szervező tevékenységét elismerő díj átvétele kapcsán vele készült interjúban nemcsak erről mondja el gondolatait, hanem az egyetem előtt álló további kihívásokról is beszél a rektori posztot harmadszor is megpályázó professzor.

Semmelweis Egyetem idej központi és kapcsolódó eseményei

6. oldal

Eredményes félév a Továbbképzési Központban

9-11. oldal

A Semmelweis Egyetem Továbbképzési Központja 2008. I. félévében 18 000 orvos továbbképzési tevékenységét koordinálta. Tevékenységükről olvashatnak összefoglalást **Szombath Dezső** tollából.

Diagnosztikában kulcsszerepet játszó patológusok

12-13. oldal

Arra szeretném ösztökélni a medikusokat, hogy a patológus szakmát válasszák, mert ez izgalmas szakterület – mondja **Tímár József**, a II. sz. Patológiai Intézet új igazgatója.

Kooperáció mesterfokon

14. oldal

November 13-án, ünnepélyes keretek között együttműködési megállapodás született a Semmelweis Egyetem és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem között. Fő cél az orvosbiológiai mérnökök mesterképzésének szeptembertől történő reformálása. Az alapidomával rendelkező jelentkezők is kaphatnak majd állami támogatást.

Hatvan éves jubileum

15. oldal

Szimpozium keretében emlékeztek meg a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet fennállásának hatvanadik évfordulójáról az Elméleti Oktatási Központban december 6-án. A sokszínű program részeként a szakma képviselői először találkozhattak a megújult intézet modern oktatási és kutatási lehetőségeivel. **Voszka István** írása.

Uniói partnerként

16. oldal

Várakozáson felül eredményesen és jól sikerült a BSc képzésben részt vevő hallgatók tanulmányi kirándulása Münchenben, amely egy uniós program részeként valósult meg. Lapunk 13. számában olvashattak róla beszámolót. Jelen cikkünkben a tanulmányútról és a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Informatikai, Fejlesztő és Továbbképző Intézetének további terveiről beszélgettünk **Jávor András** igazgatóval.

Nyílt Nap az egyetemen

17. oldal

December 11-én, csütörtökön tartottuk meg az Általános Orvostudományi és a Fogorvostudományi Kar közös Nyílt Napját. Örömmel szolgált, hogy mintegy ezer lelkes leendő felvételiző diák látogatott el egyetemünkre. **Csernus Réka** írása.

180 éves a Központi Könyvtár

18-19. oldal

A jubileum alkalmából **Lapis Károly** és **Vizi E. Szilveszter** osztja meg velünk gondolatait.

Junior Prima díjas kutató

20. oldal

Lazár Áron 2005-ben summa cum laude fokozattal diplomázott az ÁOK-n, ösztöndíjas PhD képzését idén augusztusban fejezte be, de fokozatszerzőként még mindig a Doktori Iskolához tartozik.

Csak az egyetemen tudja elképzelni életét

21. oldal

Nemrégiben Batthyány-Strattmann László-díjjal tüntették ki **Tarján Ildikót**, a Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika igazgatóját, a Magyar Gyermekfogászati és Fogszabályozási Társaság elnökét. A professzor asszonyt az életműdíj kapcsán kérdeztük szakmai tevékenységéről.

Hírek, események – röviden

24-25. oldal

Program for 6th year medical students in Buffalo...

27. oldal

Hungarian Medical Association of America (HMAA) is proud to announce the collaboration of the four distinguished Hungarian medical universities and a prestigious cancer research institute in New York for the purpose of international goodwill and the advancement of academic development. These medical institutes have joined to foster student and faculty education.

Állami kitüntetések

A Magyar Kultúra Napja alkalmából a Szenátus javaslata alapján

Szent-Györgyi Albert-díjban részesült

dr. **Oláh Imre** Professor Emeritus (ÁOK Humán-

morfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet)

dr. **Schaff Zsuzsanna** egyetemi tanár (ÁOK II.

Sz. Patológiai Intézet)

Apáczai Csere János-díjban részesült

dr. **Kóbor András** egyetemi docens (FOK Fog-

pótlástani Klinika)

FELHÍVÁS

Kérjük támogassa adójának 1%-ával

a **Semmelweis Orvostudományi Egyetem Alapítványt**

Székhelye: 1085 Budapest, Üllői út 26. Adószáma: 18014448-1-42 Számlaszáma: **11708001-20361060**

Eredmények és tervek innovációs díj kapcsán

Amikor tavalyi utolsó lapszámunkban év végi beszélgetésre kértük dr. Tulassay Tivadar rektort, még nem lehetett tudni, hogy rövidesen egy törvénymódosítás lehetőséget teremt számára, hogy újra megpályázza a rektori tisztséget. A következő interjúban nemcsak ezzel kapcsolatos gondolatait, elképzeléseit osztja meg olvasóinkkal, hanem a számára nemrégiben adományozott Gábor Dénes-díj kapcsán az egyetem előtt álló további kihívásokról is beszél.

– Bizonyára sokféle díjat kapott már pályafutása során. Ám ezúttal egy olyan kitüntetést vett át tavaly december 18-án a Parlamentben, amely az egyetemi kutatás-fejlesztési, tudományszervező és innovációs tevékenységét ismeri el. Rektori kinevezésének első percétől fogva fontosnak tartotta az innováció szervezeti rendszerének egyetemi létrehozását és a kutatók innovációs szemléletű gondolkodásának ösztönzését.

– Valóban, már kezdettől fogva foglalkoztatott az innováció kérdésköre, méghozzá azért, mert láttam olyan nyugat-európai példákat, amelyekben egy egyetem stabilitását, önállóságát a köréje épülő, egyetemi tulajdonú cégek erősítették meg. Mindezt pedig abból a szellemi tőkéből lehet megvalósítani, amit az adott intézmény hoz létre kutatói, feltalálói révén, vagyis ahogy szabadalmaztatott szellemi munkájukból ipari termékek születnek. A Karolinska Intézet korábbi elnöke, Hans Wigzell hat évvel ezelőtt beavatott abba a folyamatba, amelynek során költségvetésük mintegy 30%-át saját tevékenységükkel termelte meg a korábban kizárólag állami támogatásból élő egyetem. A kialakított újfajta működéssel az innováció költségeit három-öt gazdasági társaság fedezte, ami oda vonzotta a kockázati tőkét, és ipari termeléssel jelentős bevételekre tudnak szert tenni. Miután a Semmelweis Egyetemen akkor is töke-, illetve forráshiányos közegben éltünk – ami azóta sem változott, sőt a helyzet alighanem rosszabbodik –, azt gondoltam: az innovációs fejlesztés kiterjeszti a lehetőséget lehet, a világ úgyszólamint ebbe az irányba megy. Próbáljuk meg, nem feladva természetesen, hogy az egyetem az akadémiai karriert preferálja, ám ha az ötletek piaci termékékké konvertálhatók, azzal jól jár mindenki: az ötletgazda, vagyis a kutató, a laboratóriuma és az egyetem is.

Eszköztár innovációhoz

– Nem sokkal később már a kormányzat is erőteljesebben kezdett foglalkozni a témával. Pályázati forrásokat is

rendelt az innovációt segítő környezet létrehozására, amit elnyert a Semmelweis Egyetem is.

– Szerencsés egybeesés volt: innovációs alap jött létre, és innovációs törvényt alkotott a Parlament. Az egyetemen pedig éppen akkor volt néhány ember a környezetben, akik nagyon érdekeltek voltak az innováció egyetemi előremozdításában. Első lépésként a szükséges eszköztárat hoztuk létre, a szellemi termék tulajdonlásáról szóló szabályzatot szinte elsőként alkottuk meg a hazai egyetemek közül. Megalakítottuk a Technológiai Transzfer Irodát, ami azóta a központi régió legjobb technológiai transzferét működteti száz százalékos egyetemi tulajdonú gazdasági társaságként. Bár a Gábor Dénes-díj a nevemhez kötődik, csapatmunkával érdemeltük ki. A kitüntetés azt az igyekezetet, a sok kitűnő kolléga azon munkáját honorálja, amely például létrehozta, működteti a Semmelweis Pályázati és Projektfinanszírozási Kft.-t, a Semmelweis Innováció Kft.-t és nem utolsósorban a Szentágotthai János Tudásközpontot.

Trimarán portfólió

2,5 milliárdos innovációs portfólióval várja a befektetőket a Trimarán Program. Január 19-én újabb mérföldkőhöz érkezett a Trimarán: egyetemi rendezvény keretében mutatkoztak be a Programban részt vevő, üzleti tervezési fázisban lévő projektek. A Semmelweis Egyetemen tucatnyi kutató- és fejlesztőcsoport adta elő a szakmabelieknek és a lehetséges üzleti angejaloknak a projekteket a korszerű energiagazdálkodástól a tömegsport mozgalmon keresztül egészen az orvosi diagnosztikai és terápiás eljárásokig. A rendezvényről későbbi lapszámunkban olvashatnak részleteket.

■ Tulassay Tivadar

Csapatmunka negyvenesekkel

– Beszélgetésünk második részében beszéljünk arról a szándékáról, hogy – miután a törvénymódosítás erre lehetőséget nyújt – újabb hároméves periódusra megpályázza a rektori tisztséget.

– Legutóbbi beszélgetésünkkor még a leköszönés utáni terveimről beszéltem. Azután jött a törvénymódosítás, amely mindenképpen válaszadásra késztetett. Át kellett gondolnom a merőben új helyzetet. Az elmúlt csaknem hat év eredményeiből, hibáiból, az általam is látott tévedésekből leszűrve, van még a további időszakra nézve is vízióm arról, mit kellene tenni az egyetemért, miben léphetnénk előre. Már van egy jó csapat, ami az együttműködéssel tovább csiszolódik, formálódik. Az elmúlt időszak legnagyobb eredményének tartom, hogy sikerült olyan együttműködést kialakítani a karok között, valamint az oktatás, képzés és a szolgáltatási feladataink között, amely – bár hordoz magában súrlódásokat, mégis – feltétlenül az egyetem egészének érdekeit tekinti elsősorban szem előtt. Másfelől persze tudom, kik azok a jelöltek, önjelöltek, akiket egyes csoportok szeretnének rektori pozícióban látni. Ebben a helyzetben kötelezőnek tartottam, hogy megkérdezzem a dékánokat, hogyan gondolkodnak a továbbiakról. Ők egyértelműen támogatnak. A feleségemmel, a családommal ugyanúgy megbeszéltem a kérdést

csakúgy, mint néhány számomra mérvadó barátommal.

Tisztában vagyok vele, hogy a világot sújtó gazdasági válság miatt nem nyugodtabb periódus jön az elkövetkező időkben. Ugyanakkor eljutottak hozzám olyan vélekedések, hogy ha egy sikeresnek elkönyvelt rektor ebben a helyzetben kihagyja ezt a váratlanul jött lehetőséget, akkor ez megfutamodás lenne. A kari vezetők támogatása is megerősítette az elhatározásomat. A jelenlegi ciklus utolsó félévében már nem akartam nagy változtatásokat végrehajtani, amiket viszont most lehetőségem nyílik megfogalmazni a pályázatomban.

– Mit emelne ki közülük?

– Mindenképpen fontosnak tartom, hogy fiatalok kerüljenek az egyetemi menedzsmentbe. Több munkát és karrierépítési lehetőséget szánnék a negyven év körülieknek, akiknek még bőven lesz idejük kifutni és megmutatni magukat. S bizonyos pozíciókban amúgy is kötelezően frissíteni kell.

Dolgozók védelmében

– Az elmúlt időszakban, főleg rektorságának második periódusában, az egészségügyben óriási pénzügyi, strukturális átalakítás zajlott. A jelekből ítélve nem kizárt, hogy jelentős változások elé nézünk a felsőoktatásban is – utalok itt például a jogszabályban előírt közalkalmazotti jogviszony megszüntetésére –, melyek megint csak új helyzet elé állítják az egyetemek vezetőit.

– Amennyire az előzetes információkat ismerem, az egyetemeknek nem nagyon lesz választási lehetőségük, mert a tárca fogja megmondani, mit kell tenniük. Ha az eddigi munkavállalói jogviszony valamilyen formában megváltozik, akkor természetesen törekednem kell a dolgozók érdekeinek védelmére. Eddig is igyekeztem az egészségügyben leginkább kiszolgáltatottak helyzetét javítani: a szakápolói díjak emelésével, még akkor is, amikor a fedezete kétséges volt. Fiatal kutatók itthon tartására két éves pályázati ösztöndíjat hirdettem 35 év alatti kutatóknak. Ezután is maximálisan megteszek mindent azok védelméért, akik munkájának köszönhetően az egyetem működőképes maradt.

Mintegy hetven felsőoktatási intézmény van ma Magyarországon, mindenki tudja – még ha nem is beszél róla –, hogy 10-15 valódi egyetemenél többre nem lenne szükség ahhoz, hogy megtarthassuk versenyképességünket Európában. Meggyőződésem, hogy a Semmelweis Egyetem ott van az első ötben, bármilyen kritériumrendszer alapján. Ezt kell felismerni az oktatási tárcának, s biztosítani ezen intézmények kiemelt finanszírozását. Mit tudunk mi ehhez hozzátenni?

Komolyan hiszem, hogy az innováció megérődik az egyetemen és környezetében, és a folyamatokban nélkülözhetetlen kockázati tőke a biomedicinális és bioinformatikai kutatások révén nálunk kumulálódik. Lehetőséget látok továbbá arra, hogy a Hamburgban

megvalósított minta alapján a többi kar is megszervezi a székhelyen kívüli képzését – az ETK már nagyon közel került ahhoz, hogy egy lugánói társintézménnyel kezdjen közös képzést. A FOK vezetői már szintén előkészítő tárgyalásokat folytatnak ilyen típusú képzésről, ami remélhetőleg még ebben az akadémiai évben tető alá kerül. Ez nemcsak a stabilitásunkat erősíti meg az Európai Unióban, hanem forrást is bevon az egyetem működtetésébe. Egyelőre még csak az Asklepios Campus Hamburg működik, amelynek érdeke, hogy olyan közös pályázatokban vegyünk részt, amelyek pénzt allokálnak a pesti és a hamburgi képzéshez egyaránt.

Vagyongazdálkodás

– **Infrastruktúra-fejlesztésterén nagyot lépett előre az egyetem, jól példázzák ezt a FOK-, az EOK- és az ETK-épületek, és a nyárra elkészülő főépület. Vajon vannak-e még további fejlesztési tervek?**

– Az előbb említetteken kívül nagy lehetőséget látok a válság kezelése kapcsán

a jövőt fejlesztő vagyongazdálkodásban. A törvénymódosítás által lehetőséget kapunk az egyetem ingatlanvagyonának észszerű, hatékony értékesítésére – amely bevételekből forrásokat csoportosíthatunk át az Intézményfejlesztési Tervben megfogalmazott célokra, illetve jelentős tőkéhez juthatunk. Bizakodom a Korányi-projekt megvalósításában, remélem, hogy a TF infrastruktúráján is sikerül javítani és nem utolsósorban a GYTK sorsának jobbra fordítása is kiemelt feladat. Vannak további PPP programjaink a kormány előtt (pl.: ETK III. üteme). Miután más egyetemek egyes elfogadott projektjei nem tudtak a tervek szerint elkezdődni, jó esélyünk van arra, hogy az így megmaradt pénz egy része hozzánk kerülhessen. Szeretnénk közös hasznosításban fejleszteni a Zágrábi úti Sporttelepet, és van még egy-két olyan további ötlet, amelyekkel, ha ügyesek vagyunk, akkor az előttünk álló nehéz gazdasági időszakot át tudjuk majd vészelni.

Tolnai Kata - Tóth Andrea

Fotó: D. Kiss Balázs

Scientific Exchange Tour

We invite you to a meeting presenting the realities of the dynamics of the drug development process: "Taking Biotech from IP to IND: Balancing Speed, Quality and Cost". The speakers include the senior staff from Ricerca Biosciences, Maccine, Global BioDevelopment and Cetero Research.

The event is to be organized on Thursday, 19th February, between 08:30 a.m. and 01:00 p.m. at Semmelweis University, Nagyvárad téri Elméleti Oktatási Tömb (NET), 1089 Budapest, Nagyvárad tér 4., Tanácsterem (Council Hall). A networking lunch from noon is included in the program.

Contact person: **Ágnes Húvös (huvos.agnes@semmelweisinnovations.com)**. The events are free of charge, but you must be registered to attend.

Topic: Balancing speed, quality and cost

The process of lead optimization through IND (and into the clinic) is a complicated process involving decision making at various points along the way. This Scientific Exchange is designed to lay out the drug development pathway, including standard practices and study designs, alternative approaches and strategies, risk management, timelines and budget-grade costs. It will equip the participant with overall knowledge of planning and funding a program. This will nominate a drug development candidate and fully develop the candidate into Phase I safety studies in healthy human volunteers.

What is Ricerca?

It is the only full service "one-stop shop" CRO is focused on both chemical development and IND-directed studies in the USA. Ricerca provides data for approximately 8% of all INDs filed annually with FDA. Many of these involve the full Ricerca capability, both CMC and Tox, making toxicology and cGMP active ingredient lots and conducting IND-enabling GLP stud-

ies. The company is credited with the development (at scale) and technical transfer to the commercial production of the popular drug Cialis®. Learn about the process and strategies to optimize your leads and develop your DDC in a smart way. Learn how to maximize your time and investment of dollar.

Featured Speakers

Alex Wilson, PhD, Chief Scientific Officer, Maccine Lost in Translation: Preclinical Drug Discovery.

Mike Watson, Vice President, Ricerca Biology, Consulting Services Toxicology in Drug Development.

Walt Stalzer, PE, Director, Ricerca Chemistry Consulting Services, API Supplies for Preclinical and Clinical Studies – Balancing Speed, Quality and Cost.

Graham Wood, PhD, Senior Director, Business Development, Early Stage Development, Cetero Research First-in-Human Study Designs: Proof-of-Concept with Safety in Mind.

Mike Lewandowski, Global BioDevelopment, Managing and Contracting the Preclinical Development Process.

Semmelweis Egyetem idei központi és kapcsolódó eseményei

Hónap	Nap	Időpont	Rendezvény neve	Helyszín
március	13.	11 ⁰⁰ -12 ³⁰	1848-as megemlékezés	NET Díszterem
	30 – 31.		PhD Tudományos Napok	NET Tanácsterem
április			Semmelweis Egyetem Kulturális Napok	NET
május	23.	10 ⁰⁰ -23 ⁰⁰	Alumni Találkozó (25 éves a német és 20 éves az angol nyelvű képzés az egyetemen.)	EOK aulája, termei és a Jendrassik Park (az épület előtt)
július	1.	9 ⁰⁰ -9 ³⁰	Semmelweis Nap	S. Orvtört. Múzeum
	1.	11 ⁰⁰ -11 ³⁰	Semmelweis Nap	S. szobor, BKT
	1.	13 ⁰⁰ -14 ³⁰	Semmelweis Nap	NET Díszterem
szepember	6.	10 ⁰⁰ -14 ⁰⁰	Tanévnyitó	Budapest Congress & World Trade Center
október	22.	10 ⁰⁰ -10 ³⁰	'56-os megemlékezés	Belső Klinikai Telep udvara
	22.	11 ⁰⁰ -11 ³⁰	'56-os megemlékezés	NET Tóth Ilona szobor
november	6.	11 ⁰⁰ -12 ³⁰	Doctor Honoris Causa	Szenátusi Terem
	7.	10 ⁰⁰ -11 ³⁰	Dies Academicus 240. évforduló (1769. nov. 7.)	NET Díszterem
	közepe		Semmelweis-emlékelőadás	
	8.		Semmelweis Egészségforum	NET
	20-21.		Semmelweis Symposium	NET
	közepe-vége		Huzella-Jendrassik-emlékelőadás	
december	eleje		Karácsonyi Koncert	NET / EOK

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

(További információ: tamasa@rekhiv.sote.hu)

Pályázati Felhívás

Tehetségprogram

A Semmelweis Egyetem Kiválósági Listájára és **Kerpel-Fronius Ödön** Tehetséggondozó Programjára pályázati felhívást hirdet. Az egyetem szenátusa az intézmény tehetséges hallgatóinak felkutatására és folyamatos gondozására az egyetem korábbi professzoráról, Kerpel-Fronius Ödönről elnevezett tehetséggondozó programot hozott létre. A programban az egyetem Kiválósági Listáján szereplő magyar és idegen nyelvű graduális és posztgraduális hallgatók közül azok vehetnek részt, akiket az egyetem Tehetséggondozó Tanácsa személyes elbeszélgetés alapján arra méltónak tart.

Az egyetem Kiválósági Listájára tanulmányi, tudományos és egyéb kiemelkedő teljesítményeket összefoglaló pályázattal az intézmény adott évfolyamán tanuló 35 éven aluli hallgatóinak kb. 5%-a kerülhet fel. A Kiválósági Lista pontrendszere és a pályázati űrlap a www.sote.hu/kerpel-fronius-program/index.html honlapról tölthető le. A pályázatokat a tehetsegpont@net.sote.hu email címre elektronikusan (a kitöltött pályázati űrlap csatolt fájlként való beküldésével) kell benyújtani

február 20-ig.

A tehetséggondozó programról és a pályázatról **Szluka Beátától**, a Tanács koordinátorától a Tehetséggondozó Tanács irodájában (Nagyvárad téri Elméleti Tömb földszint 4), illetve a tehetsegpont@net.sote.hu email címen lehet további felvilágosítást kapni.

Felhívás

Semmelweis Symposium 2010

A rendezvény 2-3 napos lehet, és az adott tématerület prominens hazai és nemzetközi képviselőinek felkért előadásait foglalja magában, igény szerint poszter bemutatóval kiegészítve. Hivatalos nyelve: angol. Javasolt időpont: 2010. november eleje, csatlakozva a Magyar Tudomány Ünnepe országos rendezvénysorozathoz és a Dies Academicus egyetemi ünnepélyhez.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó (és együttműködők) nevét, beosztását, munkahelyét
- a Symposium címét (angolul és magyarul)
- a tervezett szekciók felsorolását
- a javasolt előadók, üléselnökök nevét, munkahelyét
- a témaválasztás rövid indoklását
- az esetleges egyetemi támogatás összegét és a felhasználás célját.

A Symposium költségeit szponzori és pályázati támogatásból kell fedezni, az egyetem szükség esetén limitált költségvetési hozzájárulást tud biztosítani. Kívánatos, hogy a részvétel az egyetemi dolgozók és hallgatók számára díjmentes legyen.

A pályázatokat az Egyetemi Tudományos Tanács fogja értékelni, és kiválasztani azt a tématervet, amely leginkább biztosítja az eddig megrendezett Semmelweis symposiumok színvonalbeli folytonosságát, és legjobban elősegíti a Semmelweis Egyetem rangjának emelését.

A pályázatokat **március 5. (csütörtök) 12 óráig** a Rektori Hivatal Tudományos Csoportjához kell megküldeni nyomtatott, aláírt és elektronikus formában (trh@rekhiv.sote.hu), egyetlen fájlba összeszerkesztve, csatolmányként.

Helyzetelemzés a költségvetés tükrében

Világ gazdasági válság közepette sem áll meg az élet, a szokásos módon készül az egyetem költségvetése. Dr. Ivády Vilmos gazdasági-műszaki főigazgató szerint stabil pozícióból vágunk neki az egyelőre meglehetősen bizonytalan, ellentmondásosnak ígérkező esztendőnek. Az idei költségvetés legfontosabb alapelve a bérek és a foglalkoztatás megtartása, s a tavalyihoz hasonló működési feltételek biztosítása.

– Ilyen gazdasági helyzetben egyetemi költségvetést készíteni a korábbinál is komplexebb feladat. Mi mégis bizakodóan tekintünk a 2009-es évről – kezdi a főigazgató –, ahogy tavaly is derűlátóak voltunk, amikor bevállaltuk több mint két milliárd forinttal magasabb gazdálkodási keret kiosztását a szervezeti egységeknek azért, hogy zavartalanul működjenek, és megszorítás nélkül tudjanak a szakmai feladatokra koncentrálni. Amiben bízunk, meg is valósult, a várt összegek meg is érkeztek.

– Ezek szerint nullszaldóval zárta az elmúlt évet az egyetem?

– Az év végén beérkezett csaknem 1,2 milliárd forintnyi többlettámogatásnak köszönhetően lényegében igen. Az év utolsó hónapjában jelentősen csökkentettük a szállítói számlaállományt, a kifizetetlen számlák nagysága is számottevően zsugorodott.

– Hogyan sikerült ezt elérni?

– Egyrészt azzal, hogy ebben a nehéz helyzetben a szervezeti egységek, ezen belül is a klinikák a TVK (teljesítmény-volumenkorlát) fölött teljesítettek. Erőn felül dolgoztak, s ezt és a progresszív ellátásban betöltött helyünket a kormányzat az év végén elismerte. Azt hiszem először fordult elő, hogy az egyetemek nézőpontjából az OEP kasszamaradványt ilyen korrekt módon osztották el.

– Ebben alighanem nagy szerepük volt az egyetemek vezetőinek is, főleg a miénknak, mert az egyetem vezetői nagyon sokat tettek ezért az eredményért, mindenki keményen lobbizott a progresszív ellátás finanszírozásáért.

– Nem minden büszkeség nélkül mondom, hogy most már visszhangja van az egyetem stabil gazdálkodásának. Manapság már nem úgy minősítenek bennünket, mint olyan intézményt, amelyik a hírnevéből, a sok híres gyógyítójából, kutatójából akar megélni, hanem azt ismerik el, hogy tényleg gazdálkodunk és tudatosan építjük a jövőnkét. Azt gondolom, ilyen egyetemenként minden állami vezető partnere tudunk lenni, amit a mostani vezetőknél meg is tapasztalunk.

■ Ivády Vilmos

Csökkentett volumenkorlát

– Az említett többletpénzt meg tudjuk majd tartani a jövőben is?

– Sajnos nem, mert ezek a plusz pénzek mindig csak részben épülnek be a következő évi költségvetésbe. És bizony a 2009-es esztendő – ahogy most látjuk – az OEP bevételeket tekintve nem lesz túl rózsás. Az első két negyedév TVK-ját már közzétettük –igen kedvezőtlen a számunkra –, februárban az egész évi volumenkorlátot közlik. Akkor látjuk majd, hogy valójában mire is számíthatunk.

– Kevesebb lett a TVK?

– Igen, a 2008-as országos átlagot adták meg.

– Annak ellenére, hogy a klinikák a TVK-n fölött teljesítettek, nem emelték magasabbra a lécezt?

– A tavaly nyáron kapott 4600 súlyszám beépült a finanszírozásba – ezt be is építjük a klinikák 2009. évi költségvetésébe – de az év végi juttatás csak egyszeri kasszamaradvány volt, ami nagyjából a gyógyszerkassza megtakarításából képződött. Ezt osztották

szét a betegellátó intézmények között. A szaktárca szerint idén már nem lesz ennyi kasszamaradvány. Ezért nem tudjuk majd azt a politikát folytatni, hogy az egyetem érdekében elzárjuk szervezeti egységeit a külső (negatív) gazdasági változásoktól. Ugyanakkor a klinikákkal lezajlott költségvetési tárgyalások során azt láttuk, hogy idén is szükségük lesz olyan kiegészítő kezekre, amelyeknek a fedezete nincs meg a számukra e célra létrehozott szolidaritási alapon. Tehát megint számítanunk kellene az év végén kapható többletpénzre, aminek az esélye viszont idén nem túl nagy.

– Akkor miben bíznak?

– Amennyiben az egészségügyi ellátás finanszírozásával kapcsolatos kormányrendelet változása az egyetemek számára kedvező lesz, az év második felétől a finanszírozás elismeri a progresszív betegellátást, az egyetemek többletteljesítményét, a betegek orvosválasztását.

Kevesebb OKM-bevétel

– Hallhatnánk valamint a költségvetés globális számairól?

– Az oktatási minisztérium (OKM) által közölt költségvetési irányszám szerint a várható bevételünk 2,2 milliárd forinttal kevesebb a tavaly december elején tervezett 54 milliárd forinthez képest. Kikerült belőle a 13. havi bér (ami a járulékokkal együtt kerekítve 1,4 milliárd forint), a tavalyi egyszeri 20 és 15 ezer forintos kereset-kiegészítés és annak a forrása (idén ilyen nem ad a kormányzat) és a kötelező béremelés, tehát a bértábla-változás finanszírozásának forrása (ebben az évben ezt nem kapjuk meg) – ez utóbbi 2009-re áthúzódó hatása körülbelül 500 millió forint, amit magunknak kell előteremteni. Ezen túl még a saját forrásunk terhére kigazdálkodtuk a 10%-os szakdolgozói béremelést is, amit természetesen idén is megadunk. Ilyen körülmények között egyeztetettük ajánlatainkat az érdekképviseleti szervekkel. A 2009-es költségvetés alapelve, hogy az előző évi bérszintet tartjuk, ugyanazt adjuk, amit tavaly megkaptak a szervezeti egységek – kivéve a 13. havi fizetést, mert az kikerült a rendszerből.

– Lesz létszámcsökkentés?

– Általános létszámleépítést nem tervezünk. Egy-két szervezeti egységnél szükséges kisebb létszám-racionalizálás, de nem a rossz gazdasági helyzet miatt, hanem a részleg saját teljesítményéhez, bevételéhez képest indokolt a korrekció. Igyekszünk a válság

ellenére a béreket és a foglalkoztatást megőrizni. Azt hiszem, ez a legfontosabb ebben a nehéz helyzetben. A 2007-ben történt nagyobb, közel 10%-os létszámcsökkenés megteremtette a 2008-as év sikeres gazdálkodásának alapját, a leépítés indokoltságát utólag igazolta az élet. Az idej esetenkénti létszámcsökkentést a helyi menedzsment végzi, a lebonyolításról intézkedési tervet kérünk. Csak a bevételarányos létszámhoz tudunk bérkeretet adni. Továbbá kigazdálkodjuk az étkezési utalványok 4500 forintról 6000 forintra emelését.

– A központi egységek létszáma változatlan marad?

– A létszám összességében rendben van, viszont az eltérő terhelésbeli különbségek miatt néhol – beruházási, kontrolling feladatok – átcsoportosítás szükséges. A hatékonyabb pénzügyi szolgáltatásokhoz javítani kell a Pénzügyi Igazgatóság szerveztségét, dolgozóinak képzettségét. Ahogy haladunk előre, egyre több adminisztratív feladatot rónak ránk a főhatóságok, az államháztartási előírások. Nagy mennyiségű szabállyal dolgozunk, számos ellenőrzést kell végigvinni. Tavaly például több hónapig vizsgálódott nálunk az Állami Számvevőszék. Átvette a minisztériumtól az éves ellenőrzést és igen alaposan végzi.

– Felfedezett valamilyen szabálytalanságot?

– Mindössze a pályázatok nyilvántartásával kapcsolatban kifogásolt egy komolyabb könyveléstechnikai hiányosságot, amit kiküszöböltük. Néhány szabályzat-hiányosságot is szóvá tették.

Találó elgondolás

– Visszatérve az eredeti témánkhoz, a költségvetéshez: a bér- és a foglalkoztatás megtartása mellett mi még a fontos szempont?

– Fenn akarjuk tartani mind az oktatásban, mind a betegellátásban az eddig elért magas minőséget. Az utóbbinál ideértem a betegforgalmat is. Ha az említett jogszabályváltozás életbe lép, akkor a progresszív betegellátás vélhetően kedvezőbb finanszírozásban részesül, és ekkor már számítani fog a teljesítmény.

– Ezek szerint „bejött” a menedzsment elgondolása, amikor a reform kapcsán nem hajtott végre öncsonkítást.

– Igen, nagyon jól tettük, hogy piacban, nagy egyetemben, nagy ellátóban gondolkodtunk, átmentettük a 2007-es szabályozási és finanszírozási mélypont idején a finanszírozó által főlegesennek ítélt kapacitásunkat. Most minden további nélkül növelni tudjuk a teljesítményünket, ha a finanszírozási környezet lehetővé teszi, csak gyógyszer kell hozzá adni és dologi keretet. A későbbi versenyhelyzetben az egyetem helyt tud állni. Véleményem szerint még fél évet kell kihúznunk, aztán a jogszabályváltozás re-

mélhetőleg már éreztetni fogja számunkra kedvező hatását.

– Ugyanakkor azt prognosztizálják, hogy a gazdasági válság mélypontja éppen ebben az átvészeldő félévben következik be.

– A gazdasági válság hatásai közül eddig a 2,2 milliárddal csökkentett bérfinanszírozást említettem. Ebből a dolgozók annyit éreznek, hogy nem lesz 13. havi bér, amit a közszférában valamelyest pótol a kormányzat: a 180 ezer forintot és annál kevesebbet keresők megkapják a pénzüket, az e fölötti fizetésük bruttó 15 ezer forint/hó kiegészítésben részesülnek. A válság egyéb hatását most még csak a beszállítóinkon keresztül észleljük. Az OKM-tól egyelőre változatlanul, havonta kapjuk a tavalyihoz hasonló mértékű normatív támogatást.

Fizetőképességünk megőrizhető?

– Kerülhetünk-e olyan helyzetbe, hogy fizetésektelenség szóba jöhet?

– Nem, mert úgy építettük föl az egyetem gazdálkodását, hogy négykörös gyűrű védi a likviditást. Az első: a keretek túlosztásakor kiegészítő bevételek elérését tűztük ki célul, és ezekért dolgozik a menedzsment, eddig elég volt ebbe kapaszkodnunk. A második gyűrű: a szervezeti egységek nem költik el gazdálkodási kereteiket teljesen, mindig visznek át tartalékot a következő évre, a harmadik: a szállítói állomány kifizetésének érdekeink szerint alakítása. Ha még ez sem elég, akkor év közben a szervezeti egységek gazdálkodási keretein keretmódosításokat hajthatunk végre. Egyelőre úgy látjuk, a létszám és a bér megtartása mellett biztosítani tudjuk a tavalyihoz hasonló működési feltételeket, az elmúlt évvel megegyező dologi költségeket, esetenként, ha a feladat bővülése ezt indokolja, tudunk többet is adni. A gazdasági-műszaki szolgáltatásoknál – mert rövid távon nincs ráhatásunk az energiaárakra – növekedést terveztünk be. Ha rosszabbodik a helyzet vagy átírják a költségvetést, csökkentik az OKM bevételeinket, akkor lehet, hogy kisebb megszorításokat kell eszközölnünk. Nagyot nem tudunk, mert működnünk kell, ez az elsődleges, nem pedig a fizetőképesség megtartása minden áron. Mindig is azt vallottam, hogy önmagában nem cél a likviditás, hanem a stabilitás a cél. A veszélyt az első félévben ránk nehezedő nyomás, az eddig ismert csökkent TVK-ból eredő bevételcsökkenés jelenti.

– Ezen nincs mód javítani?

– Van valamennyi mozgásterünk abból adódóan, hogy előbb leíhatunk OEP-pénzeket. Viszont hamarosan fizetnünk kell a Szemészeti Klinika és a főépület felújításának a számláit. Nemsokára indul az egyetemi finanszírozású anatómiai projekt is. A négy boncterem építési költsége 200 millió forint, és még a berendezésre is kell majd

költeni. Két többletforrással segíthetjük a 2009-es költségvetés stabilitását. Az egyik a devizában kapott tandíjbevételek növekménye. Csak a tavalyi évnek megfelelő bevételt kapja meg a Külföldi Hallgatók Titkarsága, afölött csak a 10%-os óradíjmelés és az 5%-os dologi költség összegét tudjuk egyelőre finanszírozni –, a többi a bevételt megtermelő elméleti intézetek kiegészítő keretére, valamint az anatómiai beruházásra fordítjuk.

Jelentős gond a PPP beruházások költségének finanszírozása, melynek egynegyedét az érintett egységeknek kell fizetniük. Nem tudják teljes mértékben vállalni sem az EOK épületben lévők, sem a FOK intézetek, noha nagyon hősiesen alárendeltek mindent a fizetési képességük megtartásának, de a díjak nagyon emelkednek. Megpróbáljuk a devizás többletbevételekből kifizetni a növekményt, s bár a tandíj- és a létszámnövekedés mellett az árfolyamváltozás is kedvezett nekünk, már most látható, hogy az összeg a megnőtt költségek finanszírozására mégsem lesz elegendő. Ezért nem marad más hátra, mint az ingatlanértékesítés. Az idej beruházási költségek előteremtéséhez két milliárd forint értékű ingatlant kell eladnunk. A vonatkozó jogszabályváltozások alapján elkészítettük az ingatlanértékesítés feladatlístáját, ennek megfelelően fogunk neki az értékesítéseknek. Ezáltal teremthetjük meg a költségvetés stabilitásának másik fő forrását.

Tolnai Kata – Tóth Andrea

Meghívó

A Semmelweis Egyetem húszéves Baráti Köre február 25-i rendezvényét a Fogorvosi Szekció szervezi. A *fogorvosképzés alakulása Európában, a harmonizáció kérdései* címmel dr. **Bánóczy Jolán** professzor asszony tart előadást, ko-referens: dr. **Gera István** dékán.

A 18 órakor kezdődő előadás előtt fél órával büfével várjuk a résztvevőket a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ, Beznák Aladár termében. (1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47. I. em.; Bejárat a Thaly Kálmán u. felől, megközelíthető a Klinikák metróállomástól)

Dr. **Gömbös Gabriella**
a Fogorvosi Szekció elnöke

Dr. **Monos Emi**
a Baráti Kör elnöke

Eredményes félév a Továbbképzési Központban*

A Semmelweis Egyetem Továbbképzési Központja (SE TK) 2008. I. félévében (2008. január-június) 18 000 orvos továbbképzési tevékenységét koordinálta.

■ Szombath Dezső

A 2005. november-december hó folyamán összeállított 5 évre szóló továbbképzési tervnek megfelelően a Továbbképzési Központ közreműködésével a következő szakmákban került megszervezésre *kötelező szinten tartó tanfolyam* 2008. első naptári félévében: bőrnemibetegségek és kozmetológia (klinikai immunológia és allergológia, bőrgyógyászat); patológia, (citopatológia, kórbontan-kórszövettan, molekuláris genetikai diagnosztika); fizioterápia (reumatológia-fizioterápia); gasztroenterológia; érsébeszet;

sebészet (mellkassebészet); transzfuziológia; nukleáris medicina (izotópdiagnosztika); mozgásszervi rehabilitáció (orvosi rehabilitáció, rehabilitáció).

A tanfolyamok szakmai programját a Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika, a II. sz. Patológiai Intézet, a III. sz. Belgyógyászati Klinika Reumatológiai és Fizioterápiás Tanszéki Csoportja, a II. sz. Belgyógyászati Klinika, a II. sz. Sebészeti Klinika, a III. sz. Belgyógyászati Klinika Nukleáris Medicina Tanszéki Csoportja, valamint az Orvosi Rehabilitáció szakképzési grémium elnökének és a Transzfuziológiai, Hematológiai Szakmai Kollégium elnökének állásfoglalása alapján az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet és az Országos Véréllátó Szolgálat Központja állította össze, s vállalt tevékeny részt a lebonyolításában.

Tanfolyamtípusok jellemzői

Az egyetem kötelező szinten tartó tanfolyamain 1252-en vettek részt, akik közül 325-en a társegyetemek továbbképző centrumaihoz tartoznak.

A tanfolyamok távoktatási rendszerű, interneten keresztül lehetőleg vizsgával zárultak, sikeres vizsgát tett összesen: 1207 fő, a sikertelen vizsgák száma: 2. A vizsgaeredmények átlagértéke 92 %, a minimális követelmény 66 % volt. A vizsgaeredményekben tükröződik, hogy a vizsgakérdések jól illeszkedtek

az előadásokon elhangzottakhoz, megfelelő írásos, illetve CD-n kiadott segédanyag állt a résztvevők rendelkezésére, megfelelően lett megállapítva a vizsgakérdések száma, a vizsgázási időtartam. A tanfolyamok eredményességéhez hozzájárult, hogy a Továbbképzési Központ a tanfolyamokon külső szolgáltató bevonásával ellenőrizte a részvételt. A résztvevők az egyes tanfolyamok teljes időtartamának átlagosan 93%-át töltötték az előadásokon.

Az internetes vizsga menete a tanfolyamokon részletesen ismertetésre került, az esetleges számítástechnikai nehézségek megoldására a Továbbképzési Központ aszisztált vizsgára is biztosított lehetőséget. Az Semmelweis Egyetem TK által akkreditálásra befogadott, *kötelezően választható* tanfolyamainak száma: 138, a tanfolyamokon résztvevők száma előadókkal együtt 8089 fő, a megszerzhető hallgatói kreditpontok mennyisége átlagosan 26 pont volt. A tanfolyamok közül 78-at az egyetem klinikái szerveztek meg (56%).

A *szabadon választható* tanfolyamok száma 336, a résztvevők száma az előadókkal együtt 10497 fő volt. Az ezeken a tanfolyamokon megszerzhető átlagos kreditpontszám 18 volt.

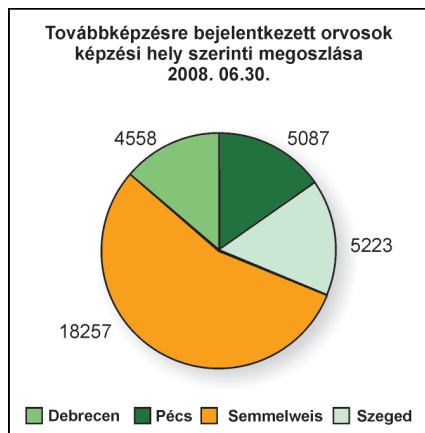
Egyéb ismeretszerzések

A TK részt vesz az *orvoskongresszusok akkreditációjában*, a MOK és az orvostudományi képzőhelyek képviselőiből álló bizottsági tagságán keresztül. A Semmelweis Egyetemet a bizottságban az ÁOK Szakmai Tanácsadó Testületének elnöke képviseli. A bizottság létrehozásában és munkarendjének kialakításában az SE TK vezető szerepet játszott.

2008. I. félévében konferenciaként elismert és így akkreditált kongresszusok száma országos szinten 145, a II. félévre akkreditáltak száma 29, a 2007. év II. félévére utóakkreditáltak száma 164 volt.

Az TK Szakmai Tanácsadó testület elnöke által akkreditált 2007. évi *munkahelyi továbbképzések* száma 147 volt.

A jelentős számú egyedi (*tudományos tevékenység és szakmai tanulmányutak*), valamint az új szakmai ismereteket célzó *egyéni továbbképzések* akkreditációja folyamatosan történik, az így megszerzett továbbképzési pontokat a titkárság ütemezetten rögzíti a továbbképzési adatbázisban.

* Prof. dr. **Fejérdy Pál**, a Továbbképzési Központ igazgatója felkérésére készült összefoglaló az orvostovábbképzés aktuális helyzetéről.

Folytatás a 9. oldalról

Információs portálfejlesztés

A TK az egyetem központi szervezeteivel együtt 2008. január 18-ával megkapta az ISO 9001:2000 MIR minősítést, az egyetemen kezdeményezőként alkalmazza az általa felügyelt kötelező szinten tartó tanfolyamokon a „Megelégedettségi kérdőívet”. A kérdőív az internetes záróvizsgát követően kerül kitöltésre önkéntes, anonim módon. A 2008. I. félévi tanfolyamok résztvevői 72%-os arányban válaszoltak a kérdésekre, véleményük szerint a tanfolyamok jelenleg döntően elméleti képzést adnak, elvárásuk azonban a gyakorlati rész bővítése. A kapott elméleti anyag releváns, fel tudják használni a mindennapos betegellátásban. Figyelemreméltó, hogy a rutinszerűen internetet használó orvosok aránya a tanfolyamon résztvevők között alig haladja meg az 50%-ot. A vizsgára történő felkészülésben a papíralapú segédanyagot preferálják és a résztvevők ezen vélemények alapján a tanfolyamok szervezésekor a TK ezt a formát részesíti előnyben.

Az SE TK a 2008. I. félévi tanfolyamok listáját a Professional Publishing Hungary Kft.-vel korábban kötött megállapodás keretében az SE TK-hoz bejelentkezett 18 000 orvos és 490 klinikai szakpszichológus számára az „Orvostovábbképző Szemle” különszámaként megküldte.

A 2008. II. félévi listát a MOK-kal történt megegyezés alapján az „Orvosok Lapja” különszámaként az SE TK szélesebb körben, országos szinten juttatta el a kamarai tag orvoskollégáknak; a klinikai szakpszichológusok tájékoztatása az oftex.hu továbbképzési portálon keresztül történik.

Az SE TK javaslatára megtörtént az oftex.hu továbbképzési portál fejlesztése a társ-egyetemekkel egyetértésben, a 2010. évi továbbképzési ciklus zárásához szükséges dokumentumok vonatkozásában. A második továbbképzési ciklusban került bevezetésre a szakirányú szakképesítés szerinti továbbképzési kötelezettség, melynek szakmánkénti követése és a kötelezettség teljesítésének igazolása a korábbinál lényegesen összetettebb feladatot jelent.

A portál fejlesztését követően a portálra regisztrált orvosok, klinikai szakpszichológusok, fogorvosok és a gyoftex.hu portálon a szaggyógyszerészek személyre szabott tájékoztatót olvashatnak az aktuálisan teljesített pontértékről.

Gazdálkodási helyzetkép

A Továbbképzési Központ pénzügyi-gazdasági tevékenysége 2008 első hat hónapjában megfelelt az éves költségvetési tervben foglaltaknak. A központ 2007. szeptember 1. óta működését csak EINT (egyéb intézeti) bevételből, azaz költségvetési forrás felhasználása nélkül biztosítja. A bevételekből teljesített 20%-os egyetemi elvonás után fennmaradó rész nyújt fedezetet a kötelező szinten tartó

továbbképző tanfolyamok közvetlen költségeire (terembérleti díjak, adminisztrációs költségek, szervezői díjak, internetes vizsgáztatás költsége, helyszíni elektronikus regisztráció költsége, előadói óradíjak), a titkárság fenntartására a dolgozói bérekkel együtt, a központ által végzett akkreditációs szakértői tevékenység finanszírozására, a Semmelweis Egyetemre nevesített továbbképzési feladatok ellátásához szükséges informatikai rendszer (online nyilvántartó és tájékoztató szolgáltatás) működtetésére.

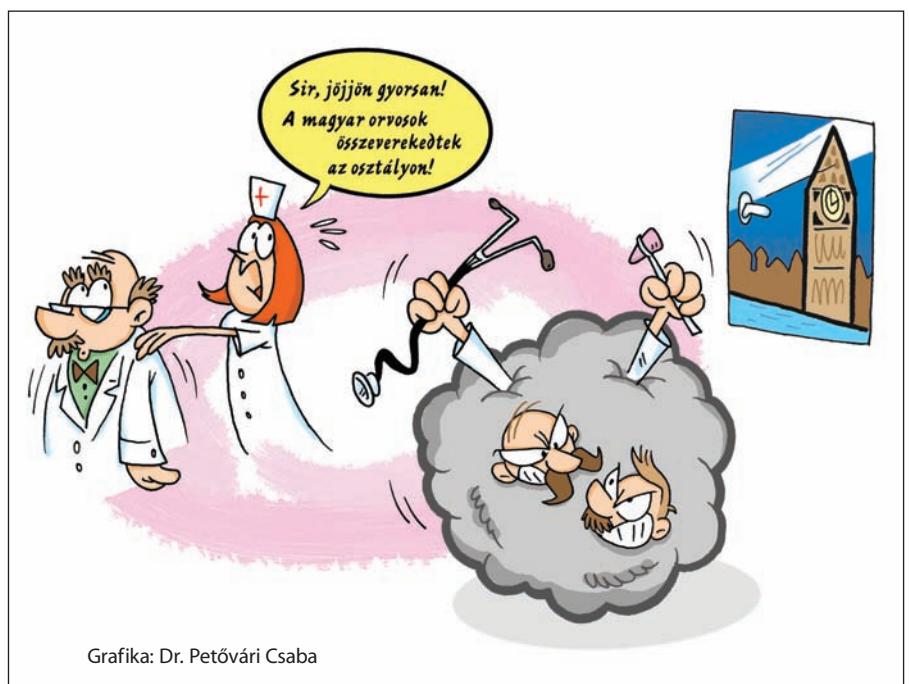
A Továbbképzési Központ az egyetem elvadásának megfelelően minden szakma

számára azonos kondíciókkal biztosítja a kötelező szinten tartó tanfolyamot. A szolidaritási elvet követve a nagyobb (több száz fős) kötelező szinten tartó tanfolyamok bevételei jelentenek forrást a kis létszámú szakmák tanfolyamainak megtartásához.

A Továbbképzési Központ készül a másfél év múlva esedékes 2. továbbképzési ciklus zárásakor várható jelentős ügyfélforgalomra, a lehetőleg teljes körű elektronikus adatfeldolgozás megteremtésével.

Dr. Szombath Dezső

a Továbbképzési Központ titkárságvezetője

Diagnosztikában kulcsszerepet játszó patológusok

„Arra szeretném ösztökélni a medikusokat, hogy a patológus szakmát válasszák, mert ez egy olyan izgalmas szakterület, ahol az alap kutatás a translációs kutatásokkal, az elméleti tudomány a gyakorlati tudományokkal és a különböző típusú klinikumok érintkeznek egymással.”
– így fogalmazta meg szándékát prof. dr. **Tímár József**, a II. sz. Patológiai Intézet új igazgatója. A júliusban leköszönt és a nemrégiben Szent-Györgyi Albert-díjjal kitüntetett **Schaff Zsuzsa** professzor asszonyt váltó tanszékvezető régi-új kolléga, erről is beszél a vele készült interjúban.

Még diákkörösként kezdtem az I. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben 1973-ban, egyetemistaként demonstrátorkodtam, s teljesen természetes volt számomra, hogy életemet patológusként és rákkutatóként életem majd le. Ott nőttem fel, **Lapis Károly**, **Schaff Zsuzsa**, **Kopper László**, **Szende Béla** és **Jeney András** professzorok voltak a tanárain, később a munkatársaim, a barátaim, közöttük dolgoztam ideális körülmények között 1999-ig. Közben sorra utasítottam el a többi orvosegyetem ajánlatát a patológiai intézetvezetői posztra, részben családai, de érzelmi okokból is, mert nehezen tudtam elképzelni, hogy máshol ugyanúgy meg lehet teremteni azt a légkört, amihez itt hozzászoktam – meséli **Tímár** professzor. – Aztán az Országos Onkológiai Intézetbe hívtak, szabad kezet adtak a kutatás-fejlesztési elképzeléseim kiépítésében, azt csinálhattam, amit szerettem, a metasztázis-kutatást. Addig a kísérletes rákkutatásnak az alap kutatáshoz közeleső területét műveltem, és bár

gyakorló patológiával is foglalkoztam, azért még nem tudtam eleget a klinikumról. Új helyemen olyan szoros kapcsolatba kerültem a napi klinikai rutinnal, ami jelentősen megváltoztatta elképzeléseimet a kutatásról.

Betegágyhoz közelebb

– **Kutatási témáit vagy a kutatás irányát befolyásolta új megbízatása?**

– Ez volt az az időszak, amikor a világban egyre hangsúlyozottabbá vált a translációs kutatás, vagyis a betegágy melletti diagnosztika és a terápiaorientált kutatás. Az intézetben lelkes klinikusok révén elég hamar kialakultak azok a kapcsolatok, amelyek az én érdeklődési területem, a melanómák, a fej-nyaki daganatok területén azonnal megfelelő mennyiségű munkát adtak. És az ember egy olyan milióban találta magát, ahol lehetőség volt arra, hogy munkájának eredménye néhány éven belül a napi rutin-

ba bevezetődjön, ami mindig is izgatja a betegágytól távol dolgozó patológust.

– **Termékeny időszak volt az a csaknem tíz esztendő?**

– Nagyon. Ráértem kutatni és volt hozzám forrás is. Előtte a kutatásból hiányzó pénzek pótlására használtam az akkoriban már kiterjedt nemzetközi kapcsolataimat, aminek viszont az ára az volt, hogy abban az irányba kellett mozogni, amerre a külföldiek. Én pedig mindig arra törekedtem, hogy a saját kútfőnkől származó ötleteinket saját kontónkra végezhessük, és az Onkológiai Intézetben erre lehetőség volt, zömmel hazai forrásból. Aztán szerettem volna megvalósítani, hogy a számunkra fontos nemzetközi lapokban saját jogon, önerőből publikáljunk, és ne nemzetközi partnerekkel közösen, sikerült ezt is elérnünk. Sokaknak mondtam, amikor visszajöttem az egyetemre, hogy úgy érzem magam, mintha tíz évig valahol ösztöndíjjal lettem volna, bár közben azért nem szakadtam el az egyetemről sem.

– **Továbbra is részt vett az oktatásban?**

– Igen, minden szinten: tantermi előadások, gyakorlatok, doktori iskola. Komolyan gondoltam, hogy visszatérek egyszer, vagy ha mégsem úgy alakul, akkor is igyekszem megőrizni az egyetemi oktató státuszomat, nekem nagyon sokat jelentett a fiatalok oktatása. Bár nem volt nagy munkacsoportunk az Onkológiai Intézetben, karácsonykor mindig kiderült, hogy 20-30 kiegészítővel tárogatóval dolgozunk, közöttük voltak TDK-sok, PhD hallgatók, klinikusok, biológusok – szóval, egy nagyon jó csapat volt.

Prognózis daganatokról

– **Az I. sz. Patológiai Intézet volt pályájának indulási helye, most viszont a II. sz. Patológiai Intézetben beszélgetünk. Mit hozott át ide a régi kutatásaiból, elképzeléseiből, onkológiai munkáiból? Mi az, ami kontinuitás lesz az ön múltjából és az intézet hagyományaiból?**

– Amikor az év elején első előadásomat tartottam itt, átnéztem az intézet történetét. Kiderült, hogy a hazai patológia egyik atyja, **Krompecher Ödön**, a bazálsejtes rák leírója – kinek nevét, **Kaposiával** együtt, a magyar patológusok közül világszerte biztosan ismerik – az I. sz. Patológián kezdte ugyan a pályáját, de a II. sz. intézetben lett tanszékvezető, majd dékán, s tulajdonképpen ő hozta a rákkutatást ide. Ez a profil később elvékonyodott, s a 70-es évektől átment az arterioszklerózis és a vaszkuláris patológia irányába. Az ezen a területen szerzett tapasztalatok – úgy érzem – illeszkedhetné-

Dr. **Tímár József** 1976-ban diplomázott egyetemünkön általános orvosként, majd az I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben dolgozott 1999-ig, utána az Országos Onkológiai Intézetben tevékenykedett osztályvezető főorvosként egészen tavalyi visszatérteig. Egyetemünk Patológiai Tudományok Doktori Iskolájának alapító tagja. 1988-ban kandidált, 1994-ben habilitált, 1995-ben egyetemi tanári kinevezést kapott és az MTA doktora lett. Kutatási területe: az áttétképzés molekuláris mechanizmusai, prognosztikus és prediktív molekuláris patológia. Közlemények: 175 külföldi folyóiratcikk, össz-impakt faktor 445, független hivatkozások: 1670. A Magyar Patológusok Társaságának elnöke, a Magyar Onkológusok Társaságának főtíkára (1993-1997), elnökségi tagja, a Magyar Onkológia főszerkesztője és a Pathology Oncology Research társfőszerkesztője.

Kitüntetések: SE Huzella emlékérem (1994), SE Kiváló Oktatója (1996), SE Kiváló PhD Oktatója (2003), Akadémiai Díj (1998, 2005).

Folytatás a 11. oldalról

nek az én kutatási tapasztalataimhoz, korábbi munkahelyemen ugyanis igen intenzíven vizsgáltuk a daganatok és az erek kapcsolatát. Ez ma a daganatkutatás egyik legizgalmasabb témája, a prognosztikus és prediktív patológiának az egyik nagy, nyitott területe, ahol sok izgalmas dolog történik. Számos olyan gyógyszer vezetnek be, amelyeknek a pontos hatékonyságáról, markereiről szinte semmit nem tudunk, miközben ezek a szerek sikeresek. Ezért ma a daganatkutatás egyik kiemelt területe az angiogenezis kutatás, és azt gondoltam, hogy tízéves tapasztalatunkból és az intézet hagyományából ideális fúzió jöhet létre, s visszahozhatjuk a Krompecherrel elkezdődött, majd háttérbe szorult rákkutatási irányvonalat azzal a sajátos szemlélettel, ahogyan mi azt az Onkológiai Intézetben, a Tumorprogressziós osztályon csináltuk. A daganatkutatás egy még megoldatlan területével foglalkoznánk.

– Mi lenne ez?

– A végső diagnózis megszületésekor minimum két kérdést kapunk a klinikusoktól, az onkoteamtól. Az egyik: mi várható a daganattól? A patológiának nagyon intenzíven fejlődő területe a prognosztikus patológia, amely megpróbálja már az egyedi különbségeket is meghatározni.

– Mennyire válik ez be a gyakorlatban?

– Daganatfélesége válogatja, az emlőrákok esetében nagyon korán elkezdődött ebben az irányban a kutatás, ott már 50-70%-os sikerrel lehet megjósolni egy betegség kimenetelét. Ennyit tudnak a jelenleg használatos klinikai prognosztikus faktoraink, igyekszünk hatékonyságukat tovább javítani. Jobban megismerni az egyedi különbségek mögött lévő molekuláris tényezőket, melyeket ugyanúgy kell tesztelni, mint a gyógyszereket: nagy létszámú eseten, megbízható statisztikával; s erre csak olyan intézetek képesek, amelyeknek megfelelő mennyiségű és összetételű klinikai, betegkövetési adataik vannak és nagyon jó a klinikus kollégákkal való kapcsolatuk. Azt gondolom, hogy mi erre alkalmasak vagyunk. Aztán, a prognózis után adódik a második kérdés: mivel kezeljük a beteget? Kell-e például a nagyon drága, havi sok százezer forintos terápia? Nem véletlenül hívják a patológiai diagnózist – nem csak a daganatos betegségekről beszélve „final diagnosis-nak”. Létezik képalkotó diagnosztika, laboratóriumi diagnosztika, de nagyon ritka az olyan diagnosztikus eljárás, amely képes úgynevezett definitív, végső diagnózist adni. A patológia ilyen. Ezért mondom, hogy a patológus nagyon fontos klinikai szerepet tölt be, de ehhez olyan tudással – farmakológiai ismeretekkel is – kell rendelkeznie, hogy értse a klinikusok nyelvét.

Finanszírozási gondok

– **Hogyan finanszírozzák ezt a szakterületet a gyógyítási struktúrában? Kifizető-e a patológusok hatalmas döntési szerepe a terápiában?**

– A probléma kettős. Az egyik: a patológiai diagnosztika egyre drágább. A klasszikus

patológia még nagyjából annyit tud megállapítani, hogy a daganat jó- vagy rosszindulatú-e, az ehhez szükséges morfológiai és kiegészítő segéd módszerek még megfizethetőek. Am az a patológiai diagnosztika, amelyik próbálja hatékonyan megjósolni a betegség lefolyását és a terápiára ad választ, már nagyobb infrastruktúrát, még tapasztaltabb szakembereket igényel, ezeknek a finanszírozása nem nagyon épült be a biztosítási költségvetésbe. A másik probléma: a TVK. Évekkel ezelőtt fel kellett szólnunk a halottak boncolására kivetett volumenkorlát miatt – ezt azóta már eltörölték –, de ennél még értelmetlenebb korlátozni az élőkben kivett szövetminták diagnosztikus vizsgálatát. Hiszen a rendszert nyilván azért működtetik, hogy a betegben keletkező bizonytalan természetű elváltozásokról diagnózis szülessen, mert enélkül nem lehet kezelni, gyógyítani.

– Milyen módon próbálnak úrrá lenni a TVK-ból adódó nehézségeken?

– Számos patológiai osztály vesztésgesen működik. Némelyik intézet megpróbálja más forrásból vagy éppen a bérmegetakartásból fedezni az OEP által nem finanszírozott vizsgálatokat. A túlélési taktikákat mostanában tanulom én is, korábban nem kellett ezzel foglalkoznom.

– Vannak-e számításaik arra nézve, hogy mennyi pénzt lehetne megspórolni egy adekvát diagnózissal vagy prognózissal?

– Ezt érdekes módon nem a patológusok végezték el, hanem azok a cégek, amelyek látszólag nagyon drága gyógyszereket próbálnak bevezetni, törzskönyveztetni és támogatottá tenni, s ezek alkalmazásához költséges diagnosztikus eljárásokra van szükség. Jelenleg a vita arról folyik, hogy ki finanszírozza ezeket a kvázi extra, de kötelező vizsgálatokat.

– Mekkora összegekről van szó?

– Például egy havi fél-egymillió forintos gyógyszeres kezeléshez – mely aztán hónapokig, akár évekig tarthat – maximum százezer forint értékű egyszeri diagnosztikus eljárás kellene. Ezt a teljes gyógyszer-költségnek csak a töredékét jelentő kiadást az egészségbiztosítás nem vállalja. Holott a diagnosztikán ma már nem spórolnak azok az országok, ahol a biztosító szakmai és gazdasági szempontokat párhuzamosan mérlegel. Közgazdasági számítások igazolják, hogy adott esetben érdemesebb a drágább, de megbízhatóbb módszerrel diagnosztizálni a terápiára való alkalmasságot, mint az olcsóbb, de relatíve megbízhatatlanabb eljárással, mert akkor fölöslegesen nem kell alkalmazni a drága gyógyszert, amely – ráadásul még, ha helytelenül választották meg – a beteg gyógyulási esélyeit is veszélyeztetheti.

Fogyatkozó szakemberek

– **Mindabból, amiről eddig beszélt kitétszik, hogy a patológia tárháza gyakorlatilag végtelen.**

– Sajnos még nem, de ebbe az irányba fejlődik.

– **Igen, de ezzel arányosan nem nő az**

anyagi elismertségük itthon. Külföldön már kiválóan megfizetik a patológusokat, ráadásul angol nyelvtudással jól elboldogulnak például a skandináv országokban is, mert nem találkoznak közvetlenül a beteggel. Érzékeli-e az elszívó hatást? Tudja-e mivel marasztalni tehetséges munkatársait?

– Lehet, hogy magam ellen beszélek, és fiatal kollégáim el fognak gondolkozni rajta, az elmúlt tíz évben az én laboromból alig mentek külföldre. Nem azért, mert én akadályoztam őket ebben, hanem mert minden szakmai ambíciójukat kiélhették abban a környezetben – csak éppen sokkal szűrebb jövedelmért, de legalább itthon kuthattak. Ez az intézet is olyan szellemi miliót tart fenn, hogy akiket már „a mozdony füstje megcsapott”, azok máshogyan tekintenek erre a szakmára. Az oktatói, a szakember gárda a legmagasabb szintű képzést tudja nyújtani, és a tudás talán egyszer csak hatalom lesz, s pénzzé konvertálható itthon is. De nemcsak a külföldre vándorlás a baj, hanem az is, hogy nagyon kevés patológus szakorvos van, pedig a szakrendelők, kórházak működése hozzájuk kötött. A 80 patológiai osztály zöme egy-kétszemélyes, szinte képtelen ellátni így korrekt módon a diagnosztikus feladatokat. Ezt használják ki a magánvállalkozások.

– Az intézet nem tudna forrásteremtésre bér munkát vállalni? Létesíthetnének diagnosztikai kft.-t, az infrastruktúra ehhez megvan, és fölvehetnének még szakembereket erre a plusz feladatra.

– Ezt át kell gondolni. Az látszik, hogy extra bevételt ilyen módon is el lehet érni, de azt gondolom, hogy egyetemi intézetnek elsődleges feladta mégis a biztosító által finanszírozott szolgáltatás legmagasabb szintű nyújtása. Nem ellenzem a privatizációt, de a 250 patológus nem lesz több attól, hogy vállalkozásban dolgozik. Viszont hatalmas piaci, gazdasági nyomást gyakorolnának a közalkalmazotti létben élőkre, amit nem sokan tudnának hosszú távon elviselni. És mi lesz, ha még tovább fogyatkoznak a diagnosztikában kulcsszerepet játszó patológusok? Az egészségügyi ellátó rendszernek elemi érdeke lenne, hogy ezt észrevegye – Romániában ez már megtörtént –, és lépjen.

Utánpótlás-nevelés

– **Mikor eldöntötte, hogy visszajön az egyetemre, mi volt a legfőbb motíváló tényező?**

– Az oktatás, mert fiatalokat nevelni felelősségteljes és érdekes dolog, s lehet, hogy szerénytelenül hangzik, de ehhez értek. Mindig is szerettem kiválóatni a legértelmesebb medikusokat, akikből utánpótlást lehet nevelni. Tanszékvezetőként szűken mért évtizedem van ahhoz, hogy egy új generáció elindítója lehessen. Am úgy vélem, nagyon fontos lenne ebben a hiányszakmában, hogy egyfajta áttörés bekövetkezzen. Ebben az intézetben mindig nagy hagyományai voltak a fiatal patológusok nevelésének, ezt szeretném folytatni.

Tolnai Kata – Tóth Andrea

Ich werde immer wieder nach Ungarn kommen

Sebastian Zimmer studiert seit 2003 in Ungarn. Am Anfang war für ihn alles ungewohnt bei uns und das Studium sehr hart, aber er sieht uns jetzt schon anders. Ungarn heißt für ihn nicht nur die Universität, sondern Freunde, Ráday Strasse, Balaton, Mátra Gebirge, Paprika, südliches Leben, und Zigeunerdörfer, auch Obdachlose.

Aus welcher Stadt kommen Sie?

Ich komme aus Wuppertal im Bergischen Land, das ist zwischen dem „Ruhrpott“ und dem Rheinland. Wuppertal ist eine mittelgroße Stadt nicht weit von Köln, mit ca. 360.000 Einwohnern.

Wie war es hier herzukommen?

Zunächst einmal ein ziemlich ungewisses Gefühl, da ich eigentlich nichts über Ungarn bis dahin wusste, nur dass ich hier meinen einzig kurzfristig zu erreichenden Zugang zum Medizinstudium hatte und ich hier die nächsten zwei Jahre sein würde. Ja und dann vor allem war es trocken, heiß und aufregend, als ich hier angekommen bin! Es war im Rekord-Sommer 2003 mit, ich glaube über 40 Grad im Schatten und nachts nicht unter 30, die Stadt glühte förmlich.

War es für Sie der erste Kontakt mit Osteuropa?

Ja, Budapest war eine für mich ganz andere Welt und im nachhinein bin ich neben dem Klimaschock nur knapp einem Kulturschock wegen der vielen anhaltenden Eindrücke entgangen. Das Leben, allgemein und als Student, und das fordernde Studium waren ganz anders. Im Sommer südlich warm, leicht, im osteuropäischen Flair. Es war staubig, stickig, tagsüber sahen fast alle alten Häuser sehr, sehr baufällig aus. Einmal ist ein Stück samt Ziegelsteinen direkt neben mich vom Dach gefallen, das war ein Schock. Jedoch mittlerweile hat sich viel getan. Die Stadt ist viel sauberer, mit modernem Gesicht, ohne den stolzen Hintergrund vollständig einzubüßen. Nach wie vor beeindruckt mich vor allem der Nationalstolz der Ungarn und die fantastischen Festivitäten des 20. August jedes Jahres, worin für mich einer der Höhepunkte dessen liegt. So habe ich bisher keinen Deutschen sein Nationalbewusstsein zeigen sehen.

Wie ist denn dieses Leben in Budapest als Student?

Abgesehen von den Studiengebühren, die sich auch derzeit auf 11200€ pro Jahr belaufen, war es relativ preiswert. 2003 bin ich mit insgesamt 400€ per Monat für alles sehr gut ausgekommen. Das ist heute bei weitem nicht mehr genug, so muss ich daran denken, wie es am Anfang war, als man für 4€ abends gut essen gegangen war und

■ Sebastian Zimmer

dann auf dem Heimweg die Obdachlosen in den U-Bahnhöfen auf Matrasen hat schlafen sehen, war es ein zum Teil beklemmendes Gefühl, die Armut so offen zu sehen.

Warum wollten Sie eigentlich hier und nicht in Deutschland studieren?

Ich denke, ich wollte weg – weg von Zuhause – eigenständig sein, je weiter desto besser. Nach Ungarn, weil ich hier mit meiner Abiturnote Medizin studieren konnte.

War die Heilung der Traumerei?

Nein, meine Interessen waren breit gestreut, so fiel die Entscheidung sehr schwer. Ingenieur sein da fehlt mir die Seele, Physik war mir nicht praktisch genug vielleicht, Schiffstechnik, das war zu definitiv. Ich spielte auch Klavier, aber damit konnte ich keinen sicheren Verdienst erbringen. Medizin primär schied aus, da, obwohl die Schule zwar überwiegend in Ordnung für mich war, ich aber zunehmend gegen Ende frustriert war und mein Abitur in Sand gesetzt habe.

Wie sind Sie dann dennoch zur Medizin gekommen?

Ich war hin und her gerissen, wollte mir aber möglichst viel Optionen offen halten. Alles das versprach das Medizinstudium mit der Möglichkeit, diese Entscheidung nicht jetzt treffen zu müssen und es versprach Multidisziplinär zu werden und Ingenieursdenken, den Umgang mit Mitmenschen und die eine oder andere nur kreativ zu lösende

Problemstellung zu bieten. Dies glaubte ich aus der Arbeit meines Vaters als Hausarzt zu wissen. Die Lösung für mein NC-Problem (Numerus clausus) brachte er mir dann. Im Bekanntenkreis berichteten Kinder über gute Studiumserfahrungen in Ungarn, insbesondere, wenn der NC nicht ausreichte. So bewarb ich mich an der Semmelweis Universität vor 5 Jahren und durfte tatsächlich im September 2003 beginnen. Der Anfang war ganz schön hart für mich, nicht zuletzt wegen des Heimwehs.

Viele deutsche Studenten kehren nach dem Physikum im 4. Semester nach Deutschland zurück, warum Sie nicht?

Auch ich wollte zurück, ich hatte mich auch beworben, habe dann aber hier im 5. Semester weiterstudiert, während ich auf eine Annahme aus Deutschland gewartet habe. Dageblieben bin ich, weil die klinische Ausbildung versprach sehr praxisnah zu werden und eine intensive Betreuung wegen der damaligen Semesterstudentenzahl unter 20 zu bieten. Daneben berichteten fertige Ärzte, die hier studiert hatten, dass sie davon gegenüber ihren deutschen Kollegen sehr profitiert hatten. Zum Sommersemester habe ich mich dann gar nicht mehr nach Deutschland beworben. Mittlerweile bin ich im 12. Semester und beschäftige mich neben dem PJ mit meiner Diplomarbeit, die hier ja obligatorisch für das Staatsexamen ist.

Was werden Sie genau, wenn Sie die Uni beenden?

Arzt. Festgelegt habe ich noch nicht, aber mich beschäftigen die Neurologie und die Radiologie, vielleicht mache ich beides, es sei denn ich finde eine Kombination mit Ingenieurswesen...

In Deutschland?

Ja, ich werde meine Urkunde im Juli bekommen, wenn alles klappt werde nach Hause fahren und dann über meine Facharzttrichtung nachdenken.

Sie sind nicht allein als Deutscher an der Uni...

Ja, wir sind etwa 450 Deutsche, davon in den ersten zwei Jahren vielleicht 350. Wir sind zu 15-20 Studenten je Gruppe für die ersten zwei Jahre zusammen, wie in einer Schulklasse. Für alle Deutschen haben wir eine Studentenvereinigung, in der wir uns organisieren. In Budapest sind wir aber nicht allein als Deutsche bzw. Deutschsprachige. Es gibt noch die Andrássy Universität, eine katholische und zwei evangelische sehr engagierte deutschsprachige Gemeinden, die Deutsche Schule, und den Kindergarten,... und das Goethe-Institut. Sie organisieren vie-

Kooperáció mesterfokon

November 13-án, ünnepélyes keretek között együttműködési megállapodás született a Semmelweis Egyetem és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem között, amelynek fő célja az orvosbiológiai mérnökök mesterképzésének szeptembertől történő reformálása. Az alapképzéssel rendelkező jelentkezők is kaphatnak majd állami támogatást.

Az illetékes rektorok megbízásából dr. **Karádi István** egyetemi tanár, az SE Általános Orvostudományi Kar dékánja, valamint dr. **Vajta László** egyetemi docens, a BME Villamosmérnöki és Informatikai Kar (VIK) dékánja november 13-án, a BME VIK Dékáni Hivatalában ünnepélyes keretek között aláírta a határozatlan időre szóló együttműködési megállapodást egyes orvostudományi tantárgyak oktatásáról az MSc szintű egészségügyi mérnökképzésben (EüMK). Az aláírásnál jelen voltak dr. **Benyó Zoltán**, dr. **Jobbágy Ákos**, dr. **Monos Emil** egyetemi tanárok, dr. **Hanák Péter** egyetemi adjunktus, igazgató és dr. **Fodor Bálintné** főelőadó.

Az orvosbiológiai (egészségügyi) mérnökök képzése egyetemek közötti kooperációval 1994-ben indult. Eddig 263 diploma került átadásra, ezek közül 60-at orvosi alapdipl-

■ **Jobbágy Ákos, Karádi István, Benyó Zoltán és Monos Emil**

→

le Ausflüge und Programme in Ungarn, ich bin mehrmals mitgefahren. Wir waren zum Beispiel am Balaton, in Szeged, Pécs, Miskolc oder sind ins Mátra Gebirge gefahren. Dies waren gute Möglichkeiten zu lernen, dass Ungarn nicht nur Gulasch, Paprika und Salami ist und neben der Puszta auch noch guten Wein besitzt, sondern dass es hier auch ein Internierungslager nach dem II. Weltkrieg gab und dass die „Zigeunermusik - Gruppen“ als Touristenmagneten geduldet werden, diese Bevölkerungsgruppe jedoch mehr als „Minderheitenproblem“ gemeinhin gilt.

Aber wie steht es denn bei Ihnen mit Gulasch, Paprika und Salami? -Schmecken Ihnen die ungarischen Speisen?

Mit der Zeit habe ich doch einiges probieren können. Besonders mag ich die Blätterteigwaren und Pogácsa, die es so bei uns nicht gibt. Nach einer Wanderung auf dem Land, gibt es nichts besseres als eine Suppe aus dem Bogracs oder ein Stück vom „Ökör sütes“ mit Weisbrot und dem einen oder anderen Dezi kräftigen Rotwein. Allerdings ist es schwere Kost, die nach Palinka verlangt, die Kombination ist nicht gerade hilfreich beim Lernen.

Da bevorzuge ich dann lieber die asiatische Küche in der Art meiner Mutter.

Fünf Jahre sind sehr viel im Ausland. Wie fühlen Sie sich jetzt in Ungarn?

Sehr gut, hier habe ich mich gut eingelebt. Ich mag es hier zu sein. Gerade wohne ich in der Ráday utca – nach bisher fünf Umzügen – da ist immer Leben. Doch freue ich mich im Juli nach fast 6 Jahren wieder nach Deutschland zurückzukehren.

Haben Sie Ihre Familie nicht vermisst?

Im ersten Semester war das Heimweh stark und regelmäßiger Besuch aus Deutschland war da sehr hilfreich. Die Freude nach Hause zu kommen ist bis heute geblieben, ob zu Festen oder einfach nur so, doch bin ich mittlerweile froh, spätestens nach 2-3 Wochen daheim wieder in meine eigenen vier Wände zurückzukehren.

Können Sie Ungarisch?

Egy kicsit. Wir müssen die Sprache lernen, aber stellt diese Sprache einen doch vor das ein oder andere fast unlösbare Problem.

Glauben Sie, Sie kommen auch später wieder zu uns, wenn Sie schon wieder in Deutschland leben?

Unbedingt, ich werde immer wieder nach Ungarn kommen.

Melinda Pap

lomával rendelkezők kaptak. Senkinek sem volt elhelyezkedési problémája.

Szeptembertől a képzés megváltozik: négy féléves mesterképzés indul. A vonatkozó kormányrendelet szerint alapképzéssel (BSc, BA), főiskolai diplomával vagy egyetemi diplomával rendelkezők államilag támogatott formában is végezhetik e mesterképzést. (A korábbi tanulmányokat is beszámítva egy

hallgató összesen 12 államilag támogatott félévet vehet igénybe!)

Az MSc szintű EüMK keretében egyetemünkön oktatandó tantárgyak és tantárgyfelelős vezető oktatók: Molekuláris biológia – dr. **Mandl József** egyetemi tanár, Biofizika – dr. **Fidy Judit** egyetemi tanár, Rendszerélettani alapismeretek – dr. **Nádasy György** egyetemi docens, Funkcionális anatómia – dr. **Réthelyi Miklós** egyetemi tanár, Az orvosi tud. kutatások etikai és jogi kérdései – dr. **Sótonyi Péter** egyetemi tanár, Klinikai műszeres diagnosztika – dr. **Nemes Attila** egyetemi tanár, Gyógyszerészeti biotechnológia – dr. **Szöke Éva** egyetemi tanár.

A BMGE-n az oktatási együttműködésért felelős dr. **Jobbágy Ákos** egyetemi tanár. Az SE-n a képzés felelőse az ÁOK és a GYTK dékánja, az oktatási együttműködéssel kapcsolatos kérdések koordinálásának rektori megbízottja dr. **Monos Emil** emeritus professzor.

Az EüMK-hoz szakmai konzultációs bázist biztosít egy széles szakmai körből felkért, harmintagú szakbizottság, melynek elnöke dr. **Jobbágy Ákos**, társelnöke pedig dr. **Benyó Zoltán** és dr. **Monos Emil**. A képzéssel kapcsolatos részletes információ meg fog jelenni az interneten és a SE Tanévkönyvében is.

M.E.

Hatvanéves jubileum

Szimpozium keretében emlékeztek meg a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet fennállásának hatvanadik évfordulójáról az Elméleti Oktatási Központban. A sokszínű program részeként a szakma képviselői először találkozhattak a megújult intézet modern oktatási és kutatási lehetőségeivel.

December 6-án hangulatos és nagy érdeklődéssel kísért rendezvény helyszíne volt az Elméleti Oktatási Központ. A Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet ünnepi tudományos ülést rendezett az intézet megalapításának 60. évfordulója alkalmából.

A nagy érdeklődésnek köszönhetően az eredetileg a 160 fős **Hevesy György** terembe meghirdetett ülést az utolsó pillanatban át kellett helyezni a 300 fős **Szent-Györgyi Albert** terembe. Az eseményen egyetemünk számos vezető oktatója, valamint a hazai biofizika jeles képviselői mellett az intézet volt munkatársai is nagy számban részt vettek.

Minden résztvevő kapott egy-egy példányt az erre az alkalomra összeállított kiadványból, amely az intézet történetét, jelenlegi tevékenységét foglalja össze és bemutatja mindazokat a munkatársakat, akik a 60 év alatt legalább egy évig dolgoztak az intézetben.

Program

A program az épület aulájában, az intézet 60 éves múltját ünneplő emléktábla avatásával kezdődött. A köszöntőt **Ádám Veronika** rektorhelyettes mondta, majd **Kellermayer Miklóssal**, az intézet jelenlegi igazgatójával együtt leleplezték az emléktáblát.

Az ezt követő szimpóziumon először **Závodszy Péter**, a Magyar Biofizikai Társaság elnöke mondott köszöntőt, majd **Rontó Györgyi** professzor emeritus visszaemlékezésére, és a Magyar Biofizikai Társaság két tiszteletbeli elnökének, **Tigyi Józsefnek** és **Damjanovich Sándornak**, a pécsi illetve a debreceni biofizikusok képviselőinek előadásaira került sor. A szünet utáni szekcióban az intézet munkatársai mutatták be röviden az intézet kutatómunkáját és vázolták az elkövetkező évek munkájának fő irányait.

Az előadások után az intézet fogadáson látta vendégül a meghívottakat, majd kisebb csoportokban az épület bemutatására került sor, ami a szimpózium várva-várt szín-

■ **Ádám Veronika és Kellermayer Miklós**

foltja volt, hiszen a szakma képviselői és a volt munkatársak először tekinthették meg az intézet új környezetét és találkozhattak a remek oktatási és kutatási lehetőségekkel. Az intézet könyvtárában, laboratóriumai-ban, dolgozószobáiban, folyosóin még órákig folytatódott a kötetlen, jó hangulatú beszélgetés, anekdotázás és visszaemlékezés.

Dr. **Voszka István**
Fotó: dr. **Derka István**

Semmelweis Genomikai Hálózat előadásai

Idén tavasszal öt előadással folytatjuk a Semmelweis Genomikai Hálózat előadássorozatát a Nagyváradtéri Elméleti Tömb Dísztermében. Terveink szerint az előadások az alábbiak lesznek:

- február 25. **Kroó Norbert**: A nanotechnológia néhány alkalmazása az élettudományokban.
- március. 4. **Fekete Sándor- Sarkadi Livia**: A nutrigenomika gyakorlati és etikai aspektusai.
- március 18. **Szathmáry Eörs**: Mi egyéb öröklődik a géneken kívül?
- március 25. **Buzás Edit- Ligeti Erzsébet-Nagy György**: Mikropartikulumok szerepe az immunfolyamatokban.
- május 6. **Bohus Eszter- Jeremy K. Nicholson- Noszál Béla**: Farmako-metabonomika mint rendszerbiológiai vizsgálati módszer.

A délután 3 órakor kezdődő előadásokra minden érdeklődőt barátsággal invitál dr. **Falus András** és az ÁOK Tudományos Bizottsága.

Unió partnerként

Várakozáson felül eredményesen és jól sikerült a BSc képzésben részt vevő hallgatók tanulmányi kirándulása Münchenben, amely egy uniós program részeként valósult meg. A tanulmányútról és a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Informatikai, Fejlesztő és Továbbképző Intézetének további terveiről beszélgettünk dr. Jávor András igazgatóval.

Intézetünk sokoldalú oktatási tevékenységet végez: részt veszünk az orvos-, a fogorvos- és a gyógyszerész kar informatikai képzésében, a hallgatóknak egészségügyi és orvosi informatikai tárgyakat tanítunk. Hat éve indult az Általános Orvostudományi Karon az egészségügyi informatikus menedzserképzés, az első hallgatók most fognak végezni. A Bolognai folyamat bevezetése után indítottuk a BSc programot, vagyis az egészségügyi ügyvitelszervező képzést, és a továbbiakban ennek master szakát is tervezzük indítani. Elyertünk egy kutatási pályázatot négy másik üzleti partnerrel együtt, amelybe az egyetem több klinikáját is bekapcsoljuk. A program egy új rendszer, a telemedicina egészségügyi alkalmazását, tehát az intelligens mérőműszerek lakossághoz való kihelyezését és ennek egészségügyi ellátórendszerbe illesztését, fenntartható finanszírozását hivatott megoldani. A program az elkövetkező évek kutatómunkáját alapvetően meg fogja szabni számunkra.

Tanulás Münchenben

– Hogyan kerültek kapcsolatba a vendéglátókkal, és milyen hozadéka van a hallgatók számára a müncheni tanulmányi kirándulásnak?

– A lineáris képzésben részt vevők számára lehetőség adódott, hogy egy európai uniós projekt keretében pályázatot nyújtsanak be tanulmányi kirándulásra. A legjobb munkát beadó hallgatók kiutazhattak Münchenbe, ahol a Helmholtz Intézetben a BioHealth program keretében megismerhették a kutatási munkákat és honosították a program honlapját. Hallgatóinknak a szaknyelvet nemzetközi porondon kellett használniuk, betekintheztek egy uniós projektbe, amely a későbbiekben segíti őket abban, hogy pályázatokat írjanak és menedzseljenek. Szeretnénk a külföldi hallgatói kapcsolatokat tovább építeni, ezért azt tervezzük, hogy részt veszünk a luxemburgi „Med-e-Tel”-en, amely a Nemzetközi Telemedicina és eHealth Társaság konferenciája. A hallgatói szekciót például a brazilok szervezik. Ebben a szekcióban videokonferencián vesznek részt a

■ Jávor András

hallgatók előadóként, az első díj ezer dollár. Nemrégiben voltam az UNESCO WABT rendezvényén Olaszországban, ahol az olasz-magyar kétoldali informatikai, telemedicina és eHealth kapcsolatokról beszélgettünk. Megegyeztünk abban, hogy oktatási területen is szorosabbra fűzzük a kapcsolatokat, ezért felállítottunk egy kétoldali bizottságot. Itt is szeretném a hallgatóinkat bevonnai a munkába.

Egyenrangú partnerként

– Az a célunk, hogy hallgatóinkat, mint uniós állampolgárokat megismertessük az európai standardokkal és az európai kutatási környezettel, olyan diplomájuk legyen, amely az Európai Unió bármely államában használható. No persze ezzel nem azt akarom sugallni, hogy hagyják el az országot, hanem azt, hogy a legmagasabb szintű kutatómunkába hazai részről be tudjanak kapcsolódni, egyenrangú partnerei legyenek a különböző uniós tagországok szakembereinek. A müncheni program a várakozáson fölül sikeresnek bizonyult, a hallgatókéhoz hasonlóan pozitív véleményt hallottam a Helmholtz Intézet vezetőitől, akik azt mondták, legközelebb is számolnak a Semmelweis Egyetem hallgatóival.

– Az egyetem támogatásán túl személyesen mivel tudta segíteni a hallgatókat, hiszen többek között önt is név szerint említették beszámolójukban?

– A gyakorlati képzésben, az önálló munkában nem is mérlegeljük, hogy megvan-e az angol nyelvtudás. A hallgatók angol szakirodalomból, irodalomból dolgoznak. Mind az orvostudományban, mind az informatikában készségi szinten kell elsajátítaniuk az alapnyelvet, nincs pardon. Magam részéről leginkább azzal tudtam segíteni, hogy számtalan társadalmi funkcióm révén széles nemzetközi kapcsolatrendszer építettem fel az elmúlt évtizedekben, amelynek hozadékát most is a hallgatók hasznára igyekeztem kamatoztatni.

– Ma az informatika szerves része az orvosi munkának. Mennyire veszik komolyan a diákok ezt a tantárgyat?

– Elmesélek egy történetet. Még fiatal orvosként kezdtem foglalkozni az egészségügyi informatikával a hetvenes évek közepén. 1979-ben azt mondta egy angol, a kor színvonalán kiváló programokat szervező gastroenterológus, hogyha a XXI. század orvosa nem tudja majd használni a számítástechnikai fegyvertárat, akkor az olyan következményekkel járna, mintha a ma orvosa nem tudna írni, olvasni.

Szűr és alkalmaz

– Akkor ezen mindenki nevetett, ugyanakkor ma ez kőkemény valóság. Sőt: míg az én generációm úgy használja az informatikát, hogy keres és talál, addig ez a fiatal generáció szűr és alkalmaz. A hozzáállásban azt látom, hogy akiknek az informatika alapszakmájuk, azoknak ez az életük. A másik oldalnál pedig hatalmas a változás. 1999-ben a hallgatóknak töredéke rendelkezett számítástechnikai előképzettséggel. Ma mindenki. Tehát tíz év alatt radikálisan meg kellett változtatni a tantárgy tartalmát, célját. Őszintén szólva, ez nagy optimizmusra ad okot nekünk, de aggodalommal is eltölt bennünket, mert sokan azt hiszik, mindent meg lehet tenni az informatikával, úgy szoktam ezt nevezni: elektronikus panoptikon alakul ki, ha nem vigyázunk. Sokszor elsikkadnak az emberi, a személyiségi jogok, hiányos az adatvédelem, nagyon átláthatóvá, üvegszerűvé válik a beteg, de az ellátórendszer is. Ám azért szép a szakmánk, hogy ezeket is kezelni kell, nemcsak a biteket és byte-okat kell oktatni.

Fotó, szöveg: **Sándor Judit**

Nyílt Nap az egyetemen

December 11-én, csütörtökön tartottuk meg az Általános Orvostudományi és a Fogorvostudományi Kar közös Nyílt Napját. Örömkre szolgált, hogy mintegy ezer lelkes leendő felvételiző diák látogatott el egyetemünkre.

Dél előtt a Nagyváradi téri Elméleti Tömb Dísztermében, 10:00-12:30 között dr. **Karádi István**, az Általános Orvostudományi Kar dékánjának, dr. **Hunyady László**, az Általános Orvostudományi Kar oktatási dékánhelyettesének, dr. **Gera István**, a Fogorvostudományi Kar dékánjának, dr. **Hermann Péter**, a Fogorvostudományi Kar oktatási dékánhelyettesének, dr. **Godó Ferenc**, a Kollégiumok főigazgatójának, valamint **Hrabacsik Mihály**, a FOK tanulmányi előadójának köszöntő, tájékoztató előadásait hallgathatták meg az érdeklődők.

Dr. **Jávor András**, az Egészségügyi Informatikai Fejlesztő és Továbbképző Intézet igazgatója tájékoztatót tartott az Egészségügyi Ügyvitelszervező Szakról, ezt követően könnyedebb hangvételű, szakmai jellegű bemutató előadások következtek dr. **Kenessey István** (II. sz. Patológiai Intézet), dr. **Szijártó Attila** (I. sz. Sebészeti Klinika), dr. **Fritúz Gábor** (Aneszteziológiai és Inten-

zív Terápiás Klinika) és dr. **Bartha Károly** (Konzerváló Fogászati Klinika) előadásában, valamint a két kar Hallgatói Önkormányzatának elnöke, **Peskó Gergely** (ÁOK) és **Hoffer László** (FOK) tartott beszédet.

A szünetben az aulában felállított standoknál érdeklődhettek a jelenlévők egyetemünk hallgatói szervezeteiről, így a Magyar Orvostanhallgatók Egyesületéről, a Tehetséggondozó Tanácsról, a Hallgatói Önkormányzatokról, a Bibliakörről, az Instruktor Öntevékeny Csoportról, valamint a Leendő Kutatóorvosok Társaságáról.

Délután a Fogorvostudományi Kar iránt érdeklődők a Kar új Oktatási Centrumába, az Általános Orvostudományi Karra kíváncsiak pedig az Anatómiai Múzeum mellett az új, Tűzoltó utcai Elméleti Oktatási Központba látogathattak el segítőkész felsőbb évesek kíséretében.

Csernus Réka
ÁOK HÖK alelnök

Educatio 2009

Fotó: D. Kiss Balázs

Nagy sikerrel vett részt egyetemünk mind az öt kara az Educatio 2009 nevet viselő felsőoktatási szakvásáron január 23-24-én. A 10 000 négyzetméter alapterületű kiállításon a felsőoktatási intézmények mellett tankönyvkiadók, taneszközyártók és forgalmazók, külföldi egyetemek, nyelviskolák, szakképző intézmények, oktatóval foglalkozó kutatóintézetek vettek részt. A rendezvény különösen fontos az érettségiző diákoknak, hiszen egy időben és egy helyen találkozhatnak valamennyi felsőoktatási intézmény képviselőivel; érdeklődhetnek a felvételi esélyekről és lehetőségekről, a szakokról és a képzési rendszerről, a tanulmányi és szociális juttatásokról, valamint a kollégiumi elhelyezésről. Kérdéseikre gyakorló egyetemistáktól, főiskolásoktól kaphattak választ.

tolnai

Erasmus ösztöndíj

Idén is meghirdetésre kerülnek az Erasmus ösztöndíjak az ÁOK, FOK, GYOK hallgatók számára. A 3-12 hónapos csereprogramok az EU bármely országába biztosítanak képzési lehetőséget a hallgatóknak.

Pályázni **február 9-től** lehet.

További információ és letölthető adatlap a honlapról (www.sote.hu) Pályázatok, ösztöndíjak), illetve e-mailben (semerasmus2009@yahoo.com) kapható.

Molekuláris bionika

Nyílt napon ismerkedhettek az érdeklődők a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai Karán folyó képzésekkel január 22-én. Az egyetemünkkel partnerséget tartó intézménybe látogatók informálódhattak például a BSc képzésként ott oktatott molekuláris bionikáról.

TA

Mihálkovich Alapítvány felhívása

Mihálkovich Tivadar és felesége **Schmidt Marianne**, dr. **Mihálkovich Géza** anatómus professzor, valamint fiuk, dr. **Mihálkovich Árpád**, a 26 éves korában tragikus körülmények között elhunyt fogszakorvos emlékére alapítványt létesített. Az alapítványt a Fővárosi Bíróság 4717. sorszámon, 1994. április hó 21-én nyilvántartásba vette. Az alapítvány kuratóriumának elnöke az Alapító Okirat szerint az alábbi pályázatot teszi közzé.

Az alapítvány fő célja: Az anatómiai, illetve más elméleti fogorvostudományi tárgy oktatásának és kutatásának fejlesztése oly módon, mely szerint a fiatal egyetemi oktatók és hallgatók az alapítvány kamatából részesednek, amennyiben fenti valamely tárgykörből eredményes dolgozatot készítenek, illetőleg az Anatómiai Múzeumot minőségi kétszintűvel gyarapítják.

Pályázhatnak: a Semmelweis Egyetem általános orvos és fogorvos kari hallgatói és oktatói 28 éves korig, az elmúlt naptári évben az anatómia, illetve a fogorvostudomány elméleti tárgyköréből készített dolgozattal, illetőleg az Anatómiai Múzeum részére készített demonstrációs anyaggal. A korhatár a tárgyévben betöltött korra vonatkozik.

Amennyiben a pályamű dolgozat, úgy ez kifejezetten a Mihálkovich Alapítvány pályázati felhívására készített pályamunka (első közlés) lehet. Társszerzők pályázata esetén a pályázati kiírás követelményének valamennyi szerző meg kell, hogy feleljen.

Az alapítvány céljának megfelelő produktumot, illetve annak elkészítését és letétbe helyezését igazoló dokumentumot az alapítvány kuratóriumához (dr. **Donáth Tibor** professor emeritus, Anatómiai Intézet, 1094 Tűzoltó utca 58.) kell beküldeni **március 1-jéig**. A beérkezett pályázatokat az alapítvány kuratóriuma bírálja el. Maximálisan három díj adható ki.

A kuratórium fenntartja jogát arra, hogy a pályadíjat, vagy annak egy részét visszatartsa.

A pályadíjak átadására minden évben az Egyetemi Tanács nyilvános ülésén, a március 15-i ünnepség programján kerül sor.

Prof. emer. dr. **Donáth Tibor**
a kuratórium elnöke

180 éves a Központi Könyvtár

A könyvtár igazgató asszonya, dr. Vasas Lívia, meglepetésemre arra kért, hogy a jubileum kapcsán írjak néhány oldalas visszaemlékezést a könyvtárral való kapcsolataimról. Elgondolkoztam, miért is érhetett engem ez a megtiszteltetés? Hamar rájöttem, hogy minden bizonnyal a korom miatt, mivel a sors kegyelméből egyike vagyok a könyvtár szolgáltatásait legrégebb óta élvező – s még élő felhasználóinak. A visszaemlékezés előtt tisztelettel köszöntöm a nagy múltú könyvtár minden munkatársát és mély tisztelettel gondolok az alapítókra, a korábbi munkatársakra, s generációk nevében köszönöm önzetlen áldozatos munkájukat.

Negyedéves medikus koromban – egyetemünk I. sz. Patológiai Intézetének díjtalan demonstrátoraként – 1948 telén vagy 1949 tavaszán léptem be először a Kari Könyvtárba (akkor még így hívták), hogy a **Baló József** professzor úrtól kapott témával kapcsolatban irodalmi adatokat próbáljak gyűjteni. A gyűjtés mikéntjéről és módjáról akkoriban úgyszólván semmit sem tudtam. Valahogy mindjárt a könyvtár díszes, s méltóságot sugárzó, nagy olvasótermébe kerültem, és meglepődve láttam, hogy tanáraink, oktatóim közül jó néhányan az asztaloknál ülve elmélyülten olvasnak folyóiratokat, könyveket. Tisztes távolban tőlük én is leültem. Rövidesen odajött hozzám egy szürke köpenyes, komoly úr (később megtudtam: **Varjas Gyula** bácsinak hívták), s halkan megkérdezte: mit szeretnék? Elmondtam neki, mire kivezetett az olvasóterem melletti helyiségbe, s néhány mondatban elmagyarázta, hogy az ott található Index Medicusban kutakodjak releváns cikkek után, s ha találok valamit, a közlemény címét a folyóirat adataival együtt írom fel egy cédulára, adjam oda neki. A vasos Index Medicus körüli bizonytalankodásomat látva azután egy vékony, sovány, tüdőbajosnak kinéző fehér köpenyes úr is odajött hozzám, és kissé részletesebb magyarázattal eligazított a keresés módját illetően. Valamit azért találtam is...

Később a Medlar is szolgált irodalmi adatok keresésének forrásaként, s mikrofilm-szolgáltatás is volt emlékezetem szerint.

Gyűjtött különlenyomatok

Gyökeres változást jelentett a friss információszerezésben a hatvanas évek elejétől hetenként megjelenő Current Contents könyvtári elérhetősége. Ez tartalmazta a világon megjelenő orvosi folyóiratok előző heti cikkeinek címét, első szerzőjének címét is. Egy példányban járt a Kari Könyvtárba, nagy volt érte a versengés. Alapos átnézése

■ Első emeleti olvasó 1942-ben

igen időigényes munka volt, ezért lehetőleg hétvégekre igyekeztem azt kikölcsonözni. A számomra fontosnak tűnő cikkekről – e célra kialakított kériapon –, postai úton kértem különlenyomatokat, melyeket pár héten belül többnyire meg is kaptam. Számomra sok-sok éven át ez a mód az információgyűjtés és ismeretszerzés egyik jól bevált eszköze lett. Pályám aktív szakaszának végére már több mint százezer felkartonozott, beszámozott, témakörök szerint csoportosított és áttekinthetően nyilvántartott különlenyomat-gyűjteményem volt, melyet – természetesen szigorú kölcsönzési feltételek mellett – a munkatársaim részére is hozzáférhetővé tettem. Talán hihetetlen, de még évtizedes barátság is kialakult nem egy távoli országban dolgozó kutatóval ezen az úton.

Eljárt az idő fölöttük! Időközben az információ, ismeretszerzés, -gyűjtés, -kezelés és -tárolás terén valóban forradalmi változások következtek be.

Bábáskodó segítség

Több más emlékezetemben elevenen élő élményem, emlékem is van még a Központi Könyvtárral kapcsolatban. A nyolcvanas évek második felében tudományos rektorhelyettesként a könyvtárnak és az egyetem Informatikai Csoportjának is felügyelő főnöke lettem. Utólag is örülök annak, hogy ebben a minőségben a könyvtári

■ Első emeleti olvasó a 60-70-es években

s egyetemi informatikai hálózat kiépítésének egyik kezdeményezője lehettem és bábáskodhattam a kiépítés első lépéseinél.

Röviddel ezután egészen más minőségben, mégpedig ismét tanulóként – az emeritus professzorok számára a könyvtár igazgató által tartott számítógépes adatkereső kurzusok résztvevőjeként – kerültem szorosabb kapcsolatba a könyvtárral. Megint csak könyvtárosi segítséggel juthattam hozzá az ismeretszerzés folyamatosan változó, megújuló eszközeinek hatékony hasznosításához szükséges alaptudáshoz, ahogy több mint 60 évvel ezelőtt. Szóval, a Központi Könyvtár könyvtárosai tették a dolgukat az adott – illetve az általuk kialakított – körülmények között akkor is és most is, csak talán most céltudatosabban és kedvesebben, mint régen.

Régióbeli szolgáltatás

E visszaemlékezés kapcsán elgondolkoztam nagy múltú könyvtárunk jövőjéről is.

Bevallom, még az interneten is utánanézem, hogyan látják a világban ma az ilyen szakkönyvtárak jövőjét, és hogyan formálják azok profilját? Az irodalmi tallózás során azt tapasztaltam, hogy az egyetemek az ilyen specializált szakkönyvtárakat a világ minden táján féltett kincsnek őrzik, s azokat – a régi értékek megőrzése mellett – a kor követelményeihez igazodva nagy ütemben fejlesztik. Ahol pedig korábban nem volt (Írország, Dél-Afrika vagy éppen az USA egyes régiói), kialakítanak ilyet.

Azt is észleltem azonban, hogy e szakkönyvtárak újabban már nem csak az egyetem, fakultás oktatóinak, hallgatóinak igényeit szolgálják, hanem törekednek régiójukban az egészségügyi dolgozók és a gyógyszer-

Folytatás a 19. oldalon

A 180 éves Központi Könyvtár igazgatója, dr. Vasas Lívia tavaly Pro Universitate kitüntetést kapott.

Gondolatok a jubileum alkalmából

Folytatás a 18. oldalról

élelmiszerfeldolgozó és biotechnológiai iparágak személyi állományában is felkelteti a figyelmet szolgáltatásaik iránt, és – szerződéseikben garantált megfelelő finansziális feltételek mellett – bevonní őket a felhasználói körbe.

Felvilágosítás honlapon

Pár évvel ezelőtt az egyetemünk Központi Könyvtára által szervezett első „Informatio Medicata” című konferencián tartott megnyitó előadásomban többek között felvettem, hogy a karok erre vállalkozó tagjaival megerősített könyvtárunk indítson a lakosság egészségügyi felvilágosítását, egészséges életmódra való nevelését szolgáló honlapot, mely a különböző betegségekről a laikusok számára is érthető nyelven és módon szakszerű információkat nyújt. Ilyen honlapra idehaza is különösen nagy szükség lenne, melynek létrehozásához szerintem társadalmi s talán még EU támogatást is lehetne szerezni.

Azt is meg kell említenem azonban, hogy az irodalmi tallózásom során általam szemrevételezett szakkönyvtárak dolgozói létszáma lényegesen magasabb a miénknél. Ilyen szűkös személyi állomány mellett persze nem is várható el az előbb említetthez hasonló nagyívű újabb feladat felvállalása, noha megítélésem szerint az egyetem érdekét is hatékonyan szolgálná, ezért megvalósításáért valamit mindenképpen sürgősen tenni kell.

Támogatók keresése

Másik érdekes, de nem váratlan tapasztalatom az irodalmi tallózás során az volt, hogy a gazdag országok szakkönyvtárai igen hathatós *fund-raising* tevékenységet is végeznek. Megszerzik és élvezik a régiókban működő gyógyszer- és más rokon iparágak, cégek részéről az anyagi támogatást, sőt, a régió orvos- és gyógyszerész társaságaitól, sőt az egyetem volt hallgatóitól is kapnak ilyen támogatást.

Úgy gondolom, a közeljövőben Központi Könyvtárunk is kezdeményezhetne ilyen tevékenységet. Hogyan is szolgálhatná a gyógyszercegek jobban – s a korrumpálásnak még a látszatát is elkerülve – a hazai orvosi szakágak korral lépést tartó fejlődését – ezáltal saját érdekeiket is – mint egy ilyen szakkönyvtár rendszeres és folyamatos támogatásával. Azt is el tudom képzelni, hogy külföldi hallgatóink egy része még arra is megnyerhető (ránevelhető), hogy végzésük és külföldi praxisuk beindulása után adományokkal támogassák a diákeveik során oly előszeretettel használt könyvtárat.

Egyetemünk személyi állománya, nem kevésbé az oktatók, kutatók széles köre ritkán és csak futólag találkozik egymással. Többnyire azt sem tudjuk, milyen témákon dolgoznak a szomszéd intézetben. Egymás és egymás munkájának jobb megismerése érdekében ezért azt gondolom, igen hasznos volna, ha a Központi Könyvtár, az egyetemről megjelent közlemények címét, megjelenési helyét legalább az első és utolsó szerző fényképével együtt honlapján rendszeresen közhírré tenné.

Hallgatói könyvtár az EOK-ban

■ Hallgatói részleg az EOK-ban

December közepén nyitotta meg a Központi Könyvtár hallgatói részlegét az EOK-ban. Kényelmes olvasóegységek és nyolc számítógép várja kizárólag egyetemünk érvényes diákigazolvánnyal rendelkező hallgatóit hétköznaponként 9 és 20 óra között. Magyar és idegen nyelvű tankönyveket lehet itt helyben olvasni és kölcsönözni, valamint a számítógépeken az online adatbázisokban tudnak irodalmazni a hallgatók.

tolnai-
Fotó: D. Kiss Balázs

Nélkülözhetetlen gyöngyszem

Nem nyújtom tovább – akár irreálisnak is minősíthető kusza gondolatok, javaslatok felsorolásával ezt az egyébként ünnepinek és korántsem kritikusnak szánt köszöntőt.

Még csak azt szeretném ismételt hangsúlyozni, hogy tapasztalataim és véleményem szerint a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára nemcsak hazánkban, hanem Európa közép-keleti régiójában is a legnagyobb múlttal, igen értékes, s ritka régi kiadvány-gyűjteménnyel, nem kevésbé jelentős hagyományos és elektronikus folyóirat- és könyvvállománnyal rendelkező, ezen ismeretforrásokat korszerű formában feltaláló könyvtár. Ezért egyetemünk egyik legértékesebb gyöngyszeme, és egyben mindennapi oktató, gyógyító és kutató munkánknak nélkülözhetetlen megtermékenyítő eszköze, új gondolatokat ébresztő kovásza. Bízom benne, hogy e gyöngyszem a központi épület felújítása után vagy a soron következő nagy beruházáskor az eddigihez méltó, de lényegesen tágasabb és a bővülő feladatok ellátására a korábbinál funkcionálisan alkalmasabb kereteket kap, és jobb körülmények között folytathatja megtermékenyítő munkáját.

Lapis Károly

Tempora mutantur

Krisztus után a 2. században **Terentianus Maurus**, római nyelvész azt írta, „*Pro capti lectoris habent sua fata libelli*” (az olvasói befogadástól függ a könyveknek sorsa). Ha az ember az orvosegyetemi könyvtár könyveire gondol, akkor ez különösen igaz. Ma is emlékszem, ott dolgozva az Üllői út 26-ban, a II. emeleten, a Gyógyszertani Intézetben, ha kellett naponta többször is leszaladtunk, hogy az irodalomban utananézzünk a kérdéses problémának. Jól emlékszem, hogy kicsoda örömet okozott az Index Medicus megrendelése (devizás keretet kellett biztosítani megvételéhez). Persze ezekre a mai fiatalok már nem emlékeznek, hála a Jóistennek. Akkor még a Gutenberg Galaxis, a könyvnyomtatás *in floribus* volt, és a számítógépes feldolgozásnak nem volt se híre se hamva. A tudósok akkor privát levelezéssel tartottak kapcsolatot, és számunkra, akik a vasfüggöny mögött éltünk, a megrendelt folyóiratok – amelyeknek nem is voltunk szüké-

ben – a könyvtárban rendelkezésre álltak. Egy-egy beérkezett kézikönyvet vagy folyóiratot kézből kézbe adtunk, de nagyon vigyáztunk rájuk, mert sokszor egyetlen példány volt belőlük az országban.

Ma már megváltozott minden. A információs sztrádákon a kutatók szoros kapcsolatot tartanak. A PubMed adatbázis segítségével nyomunkövetjük az irodalmat, a Web of Science pedig még arról is informál, hogy ki idézett minket. A folyóiratokhoz történő elektronikus hozzáférés terjedése manapság már a nyomtatás technikáját szorítja háttérbe.

A könyvtár elköltözik. Elköltözik azokból a helyiségekből, amelyeket nagy-nagy elődeink használtak. Disszertációk, folyóiratok, könyvek költöznek el az Üllői út 26-ból, viszik magukkal a múltat, amelyre egyre kevesebben emlékezünk. *Tempora mutantur.*

Vizi E. Szilveszter
az MTA előző elnöke

Junior Prima-díjas kutató

Dr. Lazáry Áron 2005-ben summa cum laude fokozattal diplomázott az ÁOK-n, ösztöndíjas PhD képzését idén augusztusban fejezte be, de fokozatszerzőként még mindig a Doktori Iskolához tartozik.

– Mindenképp szeretném, ha a két képzőhelyem: az I. Belklinika és az Országos Gerincgyógyászati Központ, illetve mento-
raim, prof. **Lakatos Péter** és **Varga Péter Pál** megemlétköznének – bocsátja előre a kitüntetett, akit a Junior Prima-díjra Varga professzor, az Országos Gerincgyógyászati Központ főigazgatója terjesztett fel, és az elismert kutatások zömét az I. Belklinikán Lakatos professzor munkacsoportjában végezte az utóbbi három évben.

– **Pályaválasztásába belejárt az a családi tradíció is?**

– Édesapám gyermeksebész Szombathelyen, mindig érdekelt a munkája, bár láttam az orvosi hivatás árnyoldalait is. Az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumába jártam, komplex természettudományi tagozatra. Mindig az emberi test és szervezet működése érdekelt, ez irányított az orvosi pálya felé.

– **Van példaképe?**

– Kifejezetten nincs, de van egy pár személy, akire emberileg, szakmailag felnézek. Ebbe a körbe tartozik néhány egykori tanárom, de a szüleim, a testvéreim és a feleségem is.

– **Mit tapasztalt, a TDK mennyiben segíti a hallgatók későbbi munkáját?**

– Nagyon jó műhely, mindenkinek javasolom, hogy valamilyen mélységig foglalkozzon tudománnyal az egyetem alatt. Nem ezért egyetem az egyetem?

– **Hogyan érezte magát a PhD képzésben?**

– Oda azért jelentkeztem, mert el akartam sajátítani a kutatással, a kutatás-menedzsmenttel kapcsolatos készségeket. Ez sikerült. Aki nem eléggé motivált és elszánt, az viszont könnyen „elkallódik” a képzés során. Természetesen nagyon jó laborban, nagyon jó mentorok alatt kell dolgozni ahhoz, hogy sikerüljön a fokozathoz szükséges tudományos követelményeknek megfelelni, s hogy a fokozat a képzés végére valódi, a jövőben kamatoztatható tartalommal teljen meg.

Alkotóműhelyben

– **Kutatóként mi az érdeklődési területe?**

– Az egyetem első éveiben a Genetika, Sejt- és Immunbiológiai Intézetben TDK-ztam, majd érdeklődésem fokozatosan a

■ **Lazáry Áron**

gerincgyógyászat, az oszteológia felé fordult. Megismerkedtem Varga professzorral, és elkezdtünk közös kutatási projekteken gondolkodni, dolgozni. Ezzel párhuzamosan jelentkeztem a PhD képzésbe, Lakatos professzor alprogramjába, mivel korábbi molekuláris biológiai ismereteim és az új témák (gerincbetegségek molekuláris, genetikai háttere) ötvözése az általa vezetett laborban volt leginkább elképzelhető. Itt egy olyan alkotóműhely tagjává válhattam, ahol mestereimmel és kollégáimmal nagyon intenzív és nagyon sikeres kutatási tevékenységet folytattunk, csontpótlás, csont-élettan, oszteoporózis témakörökben. A két intézet közötti kollaborációs munkát a jövőben is folytatjuk, többek között Európai Unió FP7 támogatásból. Érdeklődési területem tehát a csontritkulás, a csontpótlás és a degeneratív gerincbetegségek molekuláris biológiai háttere. A csontritkulás és a gerincbetegségek népbetegségnek számítanak, és mindkettőjük hátterében olyan genetikai, molekuláris faktorok (is) állnak, amelyek megismerése, feltérképezése terápiás konzekvenciával járhat. A csont pedig a második leggyakrabban transzplantált szövet a vér után, ennek ellenére nincs olyan optimális csontpótló graft a piacon, amely kielégítené a sokrétű igényeket.

Gerincsebésznek készül

– **Hogyan képzeled el a jövőt? Kutással vagy gyógyítással, itthon vagy külföldön?**

– Gyógyítani szeretnék és kutatni, illetve fejleszteni. A fejlesztő – tehát iparhoz, termékhez közelebb álló kutatási – tevékenység nem annyira jellemző a magyar egészségügyi tudomány szektorban, pedig szerintem nagy potenciál van ebben is, nem csak az alapkutatásban. Gerincsebésznek készülök, ezért jelenleg ortopéd-trauma rezidensként dolgozom, és az Országos Gerincgyógyászati Központban alap és alkalmazott kutatási projekteket viszünk ebben a témakörben. Itthon vagy külföldön? Itthon, addig, ameddig bírok heti 80 órát dolgozni azért, hogy meg tudjunk élni...

– **Milyennek látja az orvos, a kutató helyét, megbecsültségét?**

– Az orvosok megbecsülése a társadalomban kettős. Egyfelől még mindig nagyon bíznak az emberek az orvosban, életvezetési, magánéleti kérdésekben is fordulnak doktorukhoz, s ez nagy dolog. Másfelől nem lehet „ott van a hálapénz” legyintéssel elintézni azt a nyilvánvaló tény, hogy a magyar társadalom hivatalosan – jogszabályokba fektetve – anyagilag egy kőművesegédet és egy kezdő orvost gyakorlatilag azonos szinten kezel. Ez a hozzáállás, szemlélet olyan csökevény, amely gátja annak, hogy a magyar társadalom modern európai és főleg őszinte társadalommá váljon. És tévedés ne essék, ez elsősorban nem az orvosok problémája.

Élményteli ünneplés

– **Mivel tölti szívesen a szabadidejét, ha van?**

– A szabadidő kevés. Megpróbáljuk feleséggel tartalmasan tölteni (koncert, kiállítás, utazás stb.), mert csak a nagy élmények képesek feltölteni energiával a munkára.

– **A rangos elismeréshez szívből gratulálók! Hogyan zajlottak az események?**

– A Prima Junior-díj egyszerre társadalmi és szakmai elismerés, és a Magyar Fejlesztési Bank mecénatúrájával osztják ki, már második évben. Idén huszonhat 30 év alatti kutatóra érkezett ajánlás a tudományos élet legnagyobb és legmagasabb személyiségeitől, és egy vegyes összetételű kuratórium választotta ki a tíz díjazottat. A díjátadásra a Magyar Nemzeti Galériában került sor a Közgáz 60. születésnapjára ünnepségen. Nagyon felemelő, ünnepélyes esemény volt, igazi élmény.

Urbán Beatrice

Csak az egyetemen tudja elképzelni életét

Nemrégiben Batthyány-Strattmann László-díjjal tüntették ki dr. Tarján Ildikót, a Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika igazgatóját, a Magyar Gyermekfogászati és Fogszabályozási Társaság elnökét. A professzor asszonyt az életműdíj kapcsán kérdeztük szakmai tevékenységéről.

Amióta 1965-ben beléptem az akkor még Fogorvos Kar kapuján, azóta itt vagyok. Nem is tudnám máshol elképzelni az életemet. Persze, ez nem véletlen, hisz édesapám (dr. **Tarján Imre**, a Biofizika Intézet egykori igazgatója) és nővérem (dr. **Tarján Enikő**, a Pulmonológiai Klinika egyetemi docense) is az egyetemen élte le az életét – meséli a tanszékvezető, s kicsit sajnálkozva teszi hozzá: ma már nincs olyan megbecsültsége, rangja a felsőoktatási intézményeknek, mint negyven évvel ezelőtt.

Már hallgatóként kitűnt tudományos munkáival: díjas demonstrátorként dolgozott a Kórélettani Intézetben és rektori pályamunkájával első díjat nyert. 1972-ben szerzett szakorvosi képesítést fog- és szájbetegségekből. 1984-ben adjunktusi, 1990-ben pedig docensi kinevezést kapott.

Elsőként alkalmazta

Több külföldi tanulmányúton vett részt, így egy hónapot Belgrádban töltött, ahol a még fejlődésben lévő elhalt maradóg foggyógykezelési eljárását tanulmányozta, majd a módszert először alkalmazta Magyarországon, a témával ma is foglalkozik és az eljárást oktatja. Járt a moszkvai Központi Kutató Intézetben, az újvidéki, a bari, a havannai, a müncheni, az erlangeni fogászati klinikán és az asahi egyetem gyermekfogászati osztályán. Különösen mély nyomot hagyott benne a svédországi hathónapos tanulmányút 1979-ben, a Karolinska Egyetem Fogászati Klinikáján.

– Az itthoni viszonyokhoz képest rendkívül jó munkakörülmények vártak Stockholmban. Az ottani kollégák nem is sejtették, mennyire furcsa volt számomra mentegetőzésük a szegényesnek mondott felszereltség miatt.

Szekcióból társaság

A Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinikán meghatározó személyiség volt számára az akkori igazgató, dr. **Tóth Pál**. Ő alapította 1971-ben a gyermekfogászati szekciót, mely 1973-ban rendezte első kongresszusát. A dobogókői teltház tanácskozásoknak hamar hírvük ment. A meghívott külföldi előadók szintén elismeréssel szóltak a szakmai

■ Tarján Ildikó

fórumról. Nem véletlen tehát, hogy 1979-ben Budapest lett a gyermekfogorvosok világgongresszusának helyszíne, dr. Tóth Pált pedig a nemzetközi szervezet elnökévé választották. Tarján doktornő a kezdetektől aktívan vett részt a szervezésben, a szakmai program összeállításában. E szekcióból jött létre idővel a Magyar Gyermekfogászati és Fogszabályozási Társaság, amely az alapító 2001-es halála után, az ő emlékére Tóth Pál vándorgyűléseket szervez. A társaság vezetését pedig a korábbi segítő vette át.

– Már reggel 6-kor a szobámban vagyok, tanszékvezetőként sok az irodai teendőm, szeretem ezeket korán, még a rendelés megkezdése előtt elintézni. Fél 8-tól már betegeket fogadok – meséli napjának indítását. A Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika, amely jó másfél éve költözött be az új, Szentkirályi utcai Oktatási Centrumba, ahol természetesen oktatnak is, dolgozói folyamatosan ügyelnek arra, hogy mindig a legújabb ismereteket adják át a diákoknak. Szeptemberben indították például preklinikai tárgyként, a gyakorlati oktatás kiegészítéseként, a fantomfejekken végzett ortodontiai propedeutikát. Azzal a céllal, hogy a hallgatók szinte rögtön a kezelésekek után láthassák azok eredményességét, és az esetlegesen elkövetett hibáikat is.

A klinikaigazgató szerint az intézetben magas szintű gyógyító tevékenység folyik. Kollégáival együtt folyamatosan tanulmányozzák a szakirodalmat, nyomon követik az új kutatásokat itthon és külföldön, így nemcsak hallgatóik elégedettek, hanem az ide járó betegek is.

Kerületi gyermekellátás

A professzor asszony szeptembertől az épület Igazgató Tanácsának elnöke lett, a tisztséget évente mindig más tanszék vezetője kapja meg. Úgy véli, az épület működtetése gördülékeny, már teljesen belakták. Eleinte akadtak gondok a röntgennel, mert a felvételek nagyon lassan érkeztek a szakorvoshoz, nagy volt a várakozási idő, de sikerült a problémát orvosolniuk. Az aktuális feladatokról a kéthetenkénti üléseken tanácskozik az Igazgató Tanács.

– Meg kellett válnunk a Krúdy utcai rendelőtől, ahol a VIII. kerületi önkormányzat alkalmazottjaival közösen működtettük a gyermekfogászatot. A hivatal már nélkülünk, egyedül nem tudta fenntartani az épületet. Így a klinika vette át, a dolgozókkal együtt, a mintegy 5000 gyerek kezelését. Az új helyzetben már nemcsak alapellátást kapnak pácienseink, hanem fogszabályozásra is van mód – mondja befejezésül a legfrissebb változásokat dr. Tarján Ildikó.

Pap Melinda

Dr. **Tarján Ildikó** 1970-ben diplomázott egyetemünk Fogorvos Karán, s az év augusztusától már a Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinikán dolgozott. 1972-ben fog- és szájbetegségekből szakorvosi képesítést nyert, 1993-ban fogszabályozásból, 1995-ben pedig gyermekfogászatból ráépített szakvizsgát tett. 1980-ban megjelent közleményeiért a Kőrmöczi pályadíj második fokozatát kapta. 1983-ban védte meg „A kemény fogszövetek permeabilitásának vizsgálata” című kandidátusi értekezését. 2005-ben habilitált a Szegei Tudományegyetemen. Kutatási témája egyetemünk doktori iskolájában: „Dentális traumák és következményei”. A Magyar Gyermekfogászati és Fogszabályozási Társaság elnöke, a Magyar Fogorvosok Egyesületének elnökségi tagja, a Fog- és Szájbetegségek Szakmai Kollégiumának tagja, valamint a Fogorvosi Szemle szerkesztőbizottságában is dolgozik. Publikációk: 15 könyvfejezet, 3 magyar nyelvű könyv és 1 egyetemi jegyzet társszerzője, 1 könyv szerkesztője, 1 angol nyelvű egyetemi jegyzet társszerkesztője, 60 folyóirat-közlemény. Több mint 100 előadást tartott hazai és nemzetközi fórumokon.

A Semmelweis Egyetemen meghirdetett pályázatokból

Huzella Tivadar és Jendrassik Ernő emlékérem és jutalomdíj

Ádám Veronika rektorhelyettes professzorasszony január 27-én hirdette meg a Huzella Tivadar, valamint a Jendrassik Ernő emlékérem és jutalomdíj pályázatot. A Huzella Tivadar emlékérem és jutalomdíj az elméleti orvosi biológiai tudományos tevékenység, a Jendrassik Ernő emlékérem és jutalomdíj pedig a klinikai kutatási eredmények elismerésére szolgál.

A pályázatnak tartalmaznia kell – a szabályzatban foglaltakon és az adatlapon felül – a tézisszerű összefoglaló címét is. A pályázatokat **március 5. (csütörtök) 12 óráig**, a Rectori Hivatal Tudományos Csoportjához kell megküldeni nyomtatott, aláírt és elektronikus formában, egyetlen fájlba összeszerkesztve csatolmányként.

Érdeklődni a trh@rekhiv.sote.hu email címen lehet.

Richter Gedeon pályázatok

Kutatási pályadíj

Évente két elméleti és két klinikai kutató jutalmazható 500 eFt/fő összegben. Benyújtandók:

- kitöltött pályázati űrlap mellett az előző öt naptári évben megjelent nemzetközi publikációk különlenyomata,
- teljes publikációs lista a „től-ig” oldal-számok és a folyóiratok IF-ának megadásával,
- részletes szakmai önéletrajz,
- legalább 5 éves egyetemi közalkalmazotti munkaviszony,
- 40 év alatti életkor.

A benyújtott pályázatokat ad hoc bizottság véleményezi, majd az Egyetemi Tudományos Tanács értékeli, majd a tudományos rektorhelyettes tesz javaslatot a szenátus felé. Az eredményhirdetésre és az oklevelek átadására ünnepélyes keretek között kerül sor a Richter Gedeon Nyrt. vezérigazgatójának közreműködésével a Semmelweis napi tanévzáró ünnepségen.

A pályázatokat **március 5-én (csütörtök) 12.00 óráig** lehet benyújtani a Tudományos Csoporthoz nyomtatott, aláírt és elektronikus formában (trh@rekhiv.sote.hu), egyetlen fájlba összeszerkesztve csatolmányként.

Publikációs pályadíj

A publikációs pályadíj összege pályázónként 100 e és 200 eFt között van. Beadandók:

- a kitöltött pályázati űrlap mellett az előző naptári évben a Semmelweis Egyetemről jegyzett, első vagy utolsó szerzős, referált nemzetközi folyóiratban megjelent publikáció különlenyomata,
- legalább 5 éves egyetemi közalkalmazotti munkaviszony,
- 40 év alatti életkor.

Dr. Bárdos József Károly Alapítvány felhívása

Dr. **Bárdos Tamás** egyetemi tanár és fiavére ifj. **Bárdos Arthur** ny. követségi tanácsos, a budapesti Orvosegyetemen végzett, a II. világháború alatt munkaszolgálatos különítményben fiatalon elhunyt orvos testvérük emlékére alapítványt létesített. Célja évente egy végzés előtt álló orvostanhallgató vagy fiatal pályakezdő orvos támogatása, aki egyetemi tanulmányai során gyógyító, tudományos munkásságán kívül humanista, segítőkész emberi magatartásáról is tanúbizonyosságot tett. A pályadíj összege 2000 USD értékű HUF.

Pályázatot nyújthatnak be a Semmelweis ÁOK V. vagy VI. éves orvostanhallgatói, diplomásai 30 éves korig. A jelentkezéseket kérjük az alapítvány nevére, a Semmelweis Egyetem I. sz. Gyermekklinika (Bp, 1083. Bókay J. u. 53.) I. sz. Csecsemőosztály titkárságára **február 13-ig** eljuttatni.

A pályázatnak tartalmaznia kell az Alapítvány céljaiban felsoroltakra vonatkozó információkat. Mellékelni kell:

- kimutatást a pályázó tanulmányi előmeneteléről,
- tudományos diákköri jellemzést, elhangzott előadás címét, helyezését,
- rektori pályamunka címét, helyezését,
- előadások, tudományos publikációk jegyzékét,
- művészetek, sport, közélet terén, vagy társadalmi szervezetekben kifejtett aktivitás felsorolását.

A pályázatokat az Alapítvány Kuratóriuma bírálja el. A díj ünnepélyes átadására a március 15-i ünnepségen kerül sor. Részletes felvilágosítást az I. sz. Gyermekklinikán, a 33-43-186/2711 telefonszámon dr. **Bókay János**nál kaphatnak.

Humánerőforrás, ösztöndíjpályázati felhívás

A **Magyar Zoltán** Felsőoktatási Közalapítvány Kuratóriuma az Oktatási és Kulturális Minisztérium és a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatásával ösztöndíjpályázatot hirdet *Humán erőforrás fejlesztése a civil szektorban* címmel.

A 3-8 hónapra szóló ösztöndíj elnyerésére olyan hallgatók, oktatók és kutatók pályázhatnak, akik a hazai civil szektor hatékonyabb működését elősegítő témákból készítik szakdolgozatukat, doktori értekezésüket, vagy végzik kutatómunkájukat.

A pályázatot a kitöltött formanyomtatvánnyal és a szükséges mellékletekkel kiegészítve **február 18-ig** a következő postacímre kell benyújtani: Magyar Zoltán Felsőoktatási Közalapítvány („HUMÁN pályázat”), 1461 Budapest, Pf.: 391.

A pályázati anyag beszerezhető a www.okm.gov.hu és a www.mzfk.hu címen. Szakmai felvilágosítást ad: **Galamb Veronika**, közalapítvány titkára (MZFk), e-mail: galamb.veronika@okm.gov.hu, illetve mzfk.kozalapitvany@gmail.com

Rákkutatás

Pro optimo merito in pancreatico-oncologia-díjak

A Magyar Tudományos Akadémia által néhai **Simor Pálné** hagyatékából alapított Simor Pál Rákkutató Alapítvány kuratóriuma a *Pro optimo merito in pancreatico-oncologia-díj* átadását határozta el, különösen a hasnyálmirigyrák és más emésztőszervi tumorkutatásában és gyógyításában jelentős eredményeket elért kutatók és orvosok részére. Ezért felhívja a gyógyító és kutató intézmények szervezeti egységeinek vezetőit és az Akadémia köztestületének tagjait, tegyenek javaslatot a díjak odaítélésére. A díj pénzjutalommal, az adományozást rögzítő oklevéllel és bronzérmével jár.

Ifjúsági díj

Az Akadémia a díj ifjúsági változatának átadását is elhatározta 35 év alatti, PhD fokozattal rendelkező vagy rezidensképzésben részt vevő orvosok számára. Feltétel egy, a PhD munka keretében vagy a rezidens képzés tartama alatt benyújtott, nemzetközi folyóiratban megjelent cikk, amely a gyomor-bél traktus daganatainak kezelése, gyógyítása témában került közlésre. A cikket a szerzőnek teljes terjedelmében be kell küldeni **február 15-ig** a Simor Pál Rákkutató Alapítvány címére. A beérkezett cikkek közül a legkiválóbbat fogja a Kuratórium „*Pro optimo merito in pancreatico-oncologia*” – ifjúsági díjban részesíteni.

A díjak átadására júniusban kerül sor, a Magyar Gastroenterológusok Társasága Nagygyűlésén. A díjazott nevét az Akadémiai Értesítőben nyilvánosságra hozzuk.

Dr. **Lapis Károly**, az MTA r. tagja, a Kuratórium elnöke

Jubilálók karácsonyi koncertje

Különleges élménnyel, díszelőadással ajándékozta meg a NET Dísztermének vendégeit a fennállásának 40. évfordulóját ünneplő Semmelweis Kamarazenekar december 17-én. Karácsonyi koncertjén korábbi és jelenlegi tagok teremtettek adventi hangulatot muzsikájukkal, s csatlakoztak hozzájuk az egyetemi Medikus Zenekar muzikusai is. Az eseményt megnyitó dr. **Tulassay Tivadar** rektor elismerő szavak kíséretében oklevelet nyújtott át **Tardy László** Liszt-díjas alapító karnagynak, valamint ajándékkal köszönte meg **Hámori Katalinnak**, **Kazatsay Imrének** és **Kelemen Lászlónak** az egyetemünkön ugyancsak négy évtizede teljesített művészeti szolgálatot.

A koncert alaphangulatát **Arcangelo Corelli** műve (G moll, „karácsonyi” concerto grosso) teremtette meg. Másodikként **Antonio Vivaldi** Magnificatjából hallott részletet a (Quia respexit) a közönség. Ezután **Joseph Haydn** szerzemények (Menuett és Allegro, D dúr, „Londoni” szimfónia) következtek. A második részben **Johann Sebastian Bach** V. Brandenburgi verseny című műve, **Bartók Béla** négy zenedarabja, **Farkas Ferenc** alkotása (Piccola musica di concerto) hangzott el, majd befejezésül európai karácsonyi dallamok csendültek fel. Az ünneplő

■ **Mátray Zoltán, Déry Károly, Tamás Anikó, Hámori Katalin, Tulassay Tivadar, Tardy László, Tarkó Magda (Tardy karnagy felesége), Göblyös Péter, Kazatsay Imre, Farbak Zsófia és Ostoros Gyula**

kamarazenészek közül az esten fellépett: dr. **Asbóth Richárd** (cselló), dr. **Göblyös Péter** (zongora, orgona), dr. **Hámori Katalin** (hegedű), dr. **Karlóczy Kristóf** (cselló, gordonka), dr. **Kelemen László** (hegedű), dr. **Kolbe Ilona** (zongora, csembaló), dr. **Mátray Zoltán** (fuvola), valamint **Tarkó Magda** (ének). A koncertet vezénylő **Tardy**

László karnagy külön köszönetet mondott a zenekart a kezdetektől segítő, képviselő dr. **Simon György** professzornak.

A rendezvény szünetében ajándéksorlással és finomságok kínálásával tették még emlékezetesebbé az ünnepi összejövetelt.

tóth

Köszönjük szépen!

■ **Az új ebédlőben**

Egyetemünk főépülete mögött, a Transzplantációs és Sebészeti Klinika szomszédságában található az ebédlőnk, ahova mint megannyi éhes vándor tértek be a környező klinikák, rektori, dékáni hivatalok, munkügyi és bérosztály, a gazdasági részleg, a Hőgyes Tömb, sőt a Röck Szilárd utcai különítmény alkalmazottjai. Hol lóhalálában, máskor egy kicsit kényelmesebben fogyasztottuk el mindig ízletes ebédünket, amely mellé az étterem dolgozóitól mindig kaptunk néhány kedves szót. Ismertük és bizonyos mértékben számon tartottuk egymást.

Az exkluzívnak a legnagyobb jóindulattal sem nevezhető hely emberléptékű volt. Itt találkozhattunk kollégáinkkal, sőt az utóbbi években már hallgatóinkkal is, mert nagyon helyesen, megszűnt az étterem tanári-dolgozói elkülönülése.

Szerdánként színházjegyeket vásárolhattunk, ehhez mindig hasznos információt is kaphattunk **Gitta nénitől** (mit érdemes megnézni, szerinte természetesen mindent!).

Az ebédlő megszűnt az egyetem kezelésében létezni, a régi keretek között utoljára június 27-én fogadta vendégeit. Sokan búslakodunk a változás láttán, bár a gazdasági

Karácsonyi ünnepség az EOK-ban

Ünnepi gyertyagyújtást rendeztek az EOK-ban december 18-án délután. Az egyetem óvodásainak szereplése fokozta az ünnepi hangulatot.

tol

vezetés döntésének racionalitása megkérdőjelezhetetlen!

Így most, egy kicsit utólag szeretnék köszönetet mondani az étterem volt dolgozóinak (*képünkön*), élükön az aranyos **Mikola Évának**, és szívből kívánjuk, hogy találják meg boldogulásukat az életben, sugározzák azt a kedvességet, emberséget továbbra is, amiben minket részesítettek.

Dr. Stampf György

Hírek, események

Pályázati hírlevélből

7. Keretprogramban meghirdetett aktuális pályázatok

Specifikus program: cooperation

Témakör: Information and Communication Technologies

1. A felhívás azonosítója: FP7-ICT-2009-4, a felhívás további címe: ICT Call 4, beadási határidő: **április 1. (17:00)**, keretösszeg: € 801 000 000.
2. A felhívás azonosítója: FP7-ICT-ENERGY-2009-1, a felhívás további címe: Joint call ICT & Energy 1, beadási határidő: **március 31. (17:00)**, keretösszeg: € 20 000 000

Témakör: Nanosciences, Nanotechnologies, Materials and new Production Technologies

1. A felhívás azonosítója: FP7-NMP-2009-CSA-3, beadási határidő: **március 31. (17:00)**, keretösszeg: € 5 000 000
2. A felhívás azonosítója: FP7-NMP-2009-EU-Russia, beadási határidő: **március 31. (17:00)**, keretösszeg: € 4 650 000
3. A felhívás azonosítója: FP7-NMP-2009-Mapping, beadási határidő: **március 31. (17:00)**, keretösszeg: € 350 000
4. A felhívás azonosítója: FP7-NMP-ENV-2009, beadási határidő: **március 31. (17:00)**, keretösszeg: € 10 000 000

Témakör: Energy

1. A felhívás azonosítója: FP7-ICT-ENERGY-2009-1, beadási határidő: **március 31. (17:00)**, keretösszeg: € 20 000 000

Specifikus program: People

1. A felhívás azonosítója: FP7-PEOPLE-2009-IRSES, a felhívás címe: Marie Curie International Research Staff Exchange Scheme (IRSES), beadási határidő: **március 27. (17:00)**, keretösszeg: € 30 000 000

Specifikus program: Ideas

1. A felhívás azonosítója: ERC-2009-AdG_20090325, a felhívás címe: ERC Advanced Investigators Grant, beadási határidő: **március 25. (17:00)**, keretösszeg: € 489 538 000.

A pályázati felhívások az alábbi linken találhatóak: <http://cordis.europa.eu/fp7>. További információ: dr. **Pörzse Gábor**tól, a Semmelweis Pályázati és Projektfinanszírozási Tanácsadó Kft. igazgatójától (1094, Budapest, Ferenc tér 15, tel: 459-1500/3820, fax: 459-1589, e-mail: innov@rekhiv.sote.hu

Innokataszter szolgáltatás

Új, a K+F szolgáltatásokat végző szervezetek adatait tartalmazó, ingyenesen elérhető adatbázis-szolgáltatást indított el a Piacgazdaság Alapítvány Innokataszter (www.innokataszter.hu) címen. A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal Mecenatúra pályázatán 5,6 millió forint támogatásban részesült kezdeményezés hiánypótló jellegű: ilyen átfogó, egységes szerkezetű adatbázis eddig nem létezett Magyarországon. A web-lapon többféle szempont alapján lehet lekérdézni a K+F szolgáltatásokkal foglalkozó, önkéntes adatszolgáltatás alapján bekerülő szervezeteket: van mód régió, szolgáltatási és tudományterület szerinti keresésre is.

tóth

Habilitációs előadás

Dr. Ivanics Tamás „a miokardiális intracelluláris Ca²⁺-homeosztázis zavarok jellemzése a szívfunkció tükrében kardiomiopátiás állapotokban” című habilitációs előadása április

14-én lesz 14 órától, a III. sz. Belgyógyászati Klinika tantermében.

Véradás

A Vöröskereszt budapesti szervezete az ÁOK II. számú Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán február 5-én csütörtökön, 8-11 óráig véradást szervezett. Az elmúlt évek sikereihez hűen idén is komoly részvételre és szolidaritásra tartottak számot az egyetemi dolgozók részéről - tudta meg lapunk **Nyéki András**tól, a Vöröskereszt területi véradásszervezőjétől.

Operakonzert

Február 19-én 18 órától a Rátkai Márton Klub előadótermében (1068 Budapest, Városligeti fasor 38.) hangversenyre kerül sor. Fellépnek: **Kovács Ágnes, Bándi Irisz Réka, Pető József, Lukács István**, zongorán kísér: **Salgó Tamás**, műsorvezető: **Prof. Dr. Pavlik Gábor**, műsoron: Bizet, Gershwin, Mozart, Offenbach és Verdi művei.

Általános Orvostudományi Kar

EKG elméletben és a betegágy mellett

Február 16-18 között rendezik meg ismételten az akkreditált EKG tanfolyamot a Kardiológiai Központ előadótermében, (XII. ker, Gaál J. u. 9-11 bejárat felől). Az elméleti előadások mellett kisebb csoportokban gyakorlati oktatást is tartanak, amint azt a korábban részt vevők már megismerhették. Rezidensektől szakorvosokig valamennyi gyakorló orvost tisztelettel várnak. A korábbi tanfolyamon való részvétel nem akadályozza az EKG folyamatos tanulását. A részletes programot a www.kardiologia.hu oktatási oldalain olvashatják.

A stressz megelőzése

A poszttraumás stressz hatékony megelőzési és kezelési lehetőségei címmel a Magyar Honvédség Egészségügyi Központjában az ÁOK Honvéd-, Katasztrófa-orvostani és Oxyológiai Tanszéke klinikai és mentálhigiénés pszichológusok, mentálhigiénés képzettséggel rendelkező, illetve humán segítőfoglalkozású szakemberek számára február 19-i kezdettel háromnapos továbbképzést szervez. Szóba kerül majd a válság és a katasztrófa-helyzetek kezelésének pszichológiai lehetőségei, a PTSD prevenciója, kezelése a katasztrófavédelmi feladatot ellátó állomány körében, a traumatizáció egyéni és csoportos terápiás kezelési lehetőségei és tapasztalatai, a családon belüli erőszak hatásai. A továbbképzésen 50 kreditpont szerezhető.

Újszülöttkori UH-vizsgálatok

Az ÁOK I. számú Gyermekgyógyászati Klinika Koós Aurél termében január 21-22-én Ultrahangvizsgálatok újszülöttkorban címmel kétnapos továbbképzést szerveztek gyermekorvosok, gyermek-szakorvosjelöltek, neonatológusok, radiológusok, radiológus szakorvosjelöltek, gyermekradiológusok és szakorvosjelöltek számára. Az előadók javarészt a Semmelweis Egyetem radiológusai voltak, de az országon minden tájáról érkeztek résztvevők. A megjelenéssel 28 kreditpontot lehetett szerezni. Az előadók ismertették az UH vizsgálatok metodikai alapjait, ultrahangvizsgálat-gyakorlati bemutatót tartottak, beszéltek a gastrointestinalis rendszerről, a máj és epeutak problémáiról, a genitális rendszerről, a mellkas UH vizsgálatáról. A továbbképzés résztvevői megismerkedtek a normális agy UH anatómiájával és sor került fejlődési rendellenességek bemutatására is.

Klinikai haematológia

Kötelezően választható haematológia tanfolyamot szerveztek január 30-31-én az ÁOK I. számú Belgyógyászati Klinikáján. A témák között szerepelt például a daganatos csontbontás mechanizmus és akadályozásának, gyógyszerelésének lehetőségei, a myeloma multiplex kezelése a lehetséges szövődmények tükrében. A résztvevők előadásokat hallgattak a mérsékelt malignitású non-Hodgkin lymphomákról, az

Hírek, események

onkohematológiai betegségek endokrin vonatkozásairól, a klinikofarmakológiáról a gyakorlatban, haematológiai aspektusokról, illetve kardiológiai szövődményekről az onkohematológiai betegellátásban.

Bőr – nagyító alatt

Az ÁOK Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika rendezésében tartották a IV. Budapesti Továbbképző Tanfolyamot bőrgyógyászok és kozmetológus szakorvosok számára január 30-31-én. Szó esett például az élelmiszerallergiáról, a foglalkozási bőrbetegségekről (prof. dr. **Temesvári Erzsébet** egyetemi tanár), a gyomor és bélbetegségek, valamint az endokrin betegségek bőrtüneteiről (prof. dr. **Kárpáti Sarolta**), vagy például a körömkosmetikáról, a Lipohydroxy-sav tartalmú dermocosmetikai termékekről az akne kezelésében. A továbbképző tanfolyamon többségében a klinika szakorvosai tartottak előadásokat, a részvétellel kreditpontot lehetett szerezni.

Folyóirat társszerkesztő

Az ÁOK Élettani Intézetének igazgatóját, dr. **Hunyady László** egyetemi tanárt idén január 1-jétől az egyik vezető nemzetközi endokrinológiai folyóirat, az amerikai Endocrine Society által kiadott Molecular Endocrinology társszerkesztőjének nevezték ki.

Külföldi professzor

A Semmelweis Egyetem Élettani Intézetének vendégeként január 21-én **Ralf Brandes professor** (Institut für Kardiovaskuläre Physiologie, Goethe-Universität Frankfurt) tartott előadást NADPH oxidases: Signal transduction mediated by reactive oxygen species címmel az intézet könyvtárban mintegy 40 fő részvételével.

II. magyar NOTES konferencia és hands on training

Február 28-án kerül megrendezésre a II. magyar Natural Orifice Translumenal Endoscopic Surgery (NOTES) elnevezésű konferencia és gyakorlati tanfolyam a Semmelweis Egyetem I. sz. Sebészeti Klinikáján. A megnyitót dr. **Kupcsulik Péter** (I. sz. Sebészeti Klinika) tartja. További információ letölthető a www.notesweb.extra.hu honlapról, vagy felvilágosítást ad dr. **Lukovich Péter** (tel. 06/20-8258900, e-mail: notesweb@extra.hu). A kongresszus kreditpont elbírálása folyamatban van, várható pontértéke 16.

Fogorvostudományi Kar

Díszoklevél 50 éve végzett fogorvosoknak

A Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kara örömmel tájékoztatja volt hallgatóit, hogy részükre jubileumi díszoklevelet adományoz. **Akik diplomájukat az Egyetem jogelődjénél, Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1959-ben** szereztek meg és szakterü-

letükön legalább 30 évig dolgoztak, az arany díszoklevél elnyerése érdekében **május 20-ig a Fogorvostudományi Kar Dékáni Hivatalához (1085 Budapest, Üllői út 26.) nyújthatják be kérelmüket. A kérelemben kérjük feltüntetni az oklevél keltét, a diplomában szereplő nevet, rövid szakmai életrajzot és értesítési címet.**

A jubileumi díszoklevelek átadására előreláthatólag október közepén kerül sor, a pontos időpontról meghívó útján küldünk értesítést.

Gyógyszerésztudományi Kar

Jubileumi díszoklevelek

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara örömmel ápolja azt a hagyományt, hogy 70, 65, 60 és 50 éve végzett hallgatói részére jubileumi díszoklevelet adományoz.

Azok a gyógyszerészek, akik diplomájukat az egyetem jogelődjénél, a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemen, a Pázmány Péter Tudományegyetemen, illetve a Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1939-ben, 1944-ben, 1949-ben, illetve 1959-ben szereztek meg és szakterületükön legalább 30 évig dolgoztak, **május 31-ig** a Gyógyszerésztudományi Kar Dékáni Hivatalához (1085 Budapest, Üllői út 26.) nyújthatják be kérelmüket a rubin, a vas, a gyémánt, illetve az arany díszoklevélre.

A kérelemben kérjük feltüntetni az oklevél keltét, a diplomában szereplő nevet, rövid szakmai önéletrajzot és az értesítési címet. Jelentkezési lap igényelhető a Dékáni Hivatalban telefonon (266-8884), levélben (a fenti címen) vagy letölthető a Kar honlapjáról (www.gytk.sote.hu).

Tiszteletbeli tag

A Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság vezetőségi ülésén, amelyet január 20-án tartottak Budapesten a Radison Sas Hotel Velence termében, tiszteletbeli taggá választották prof. dr. **Thomas B. Boltont** (Bsc, PhD, BVetMed, MA, MRCVS, FMedSci), a Londoni St George's Egyetem Farmakológiai Intézetének professzorát, aki szakterületének, a simaizom farmakológiájának és fiziológiájának az egyik legkiválóbb szakembere a világon - tudtuk meg dr. **Török Tamás** egyetemi tanártól (GYTK Gyógyszerhatástani Intézet).

Testnevelési és Sporttudományi Kar (TF)

Szimpozium fogyatékkal élőkért

A Testnevelési és Sporttudományi Karon december 13-án az egész egyetemet érintő Fogyatékosügyi Szimpóziumot tartottak. A szimpóziumot dr. **Radák Zsolt**, a Testnevelési és Sporttudományi Kar tudományos dékánhelyettese nyitotta meg. Köszöntőjében

kiemelte a fogyatékos személyek kimagasló sportteljesítményét, mely mindannyiunk számára példa, hiszen erős akarat és tudás áll ezen személyek mögött, amikor versenybe szállnak. Tanulás terén is kimagasló a teljesítményük, így jobban oda kell figyelniük az egyetemen az esélyteremtő programokra.

Az eseményen előadók voltak: **Andrásné dr. Teleki Judit** (Oktatási és Kulturális Minisztérium), **Vannay Aladárné** logopédus, igazságügyi szakértő, **Nagy Éva** tanársegéd, az ETK fogyatékosügyi koordinátora, valamint **Horváth Balázs**, az egyetem fogyatékosügyi koordinátora.

Reichardt Krisztina, a Stratégiai, Működésfejlesztési és Igazgatásszervezési Főigazgatóság főosztályvezetője tolmácsolta az egyetemi vezetés gondolatait. Példaként említette az Oktatási Minisztériummal való jó szakmai kapcsolatot, amely által naprakész javaslatokat tudnak továbbítani a döntéshozók felé is. Az előadók az európai, a hazai és ezen belül a Semmelweis Egyetem fogyatékosügyi helyzetét mutatták be. A résztvevők megismerhették a jogszabályi háttereket, valamint gyakorlati sajátosságokat.

Vannay Aladárné a diszlexia, diszgráfia témakörében tartott ismertetőjében a kisgyermek-kortól a felnőtté válásig mutatta be ennek a fogyatékoságnak a sajátosságait. A jelenlévő oktatók és hallgatók egybehangzó véleménye alapján tervezik a jövőben a téma szélesebb körben történő bemutatását.

Sajnos sokszor maguk az érintett hallgatók sincsenek tisztában a változó jogszabályokkal. A középiskolából kikerülő diákok esélyteremtése nem csak a felsőoktatási intézmények feladata, ráadásul a részükre biztosított források csak jelképesek. A közoktatási, majd a felsőoktatási törvény eltérő fogalomhasználata sok félreértést okoz a tanulmányok során – foglalta össze lapunknak **Horváth Balázs** egyetemi fogyatékosügyi koordinátor. (A témára későbbi lapszámunkban visszatérünk.) **I. M.**

Házi viták, védések

Ami a házi vitákat és védéseket illeti, a január igen mozgalmas hónapnak bizonyult a Testnevelési és Sporttudományi Karon. „Testi én-kép, étkezési szokások, szorongásra, depresszióra való hajlam összefüggései élsportolók, szabadidősportolók és súlyosan elhízottak körében” címmel dr. **Boros Szilvia** PhD jelölt házi vitáját január 23-án 14 órakor tartották a TF Tanácstermében. Témavezetője: dr. habil **Sipos Kornél** egyetemi tanár volt.

Ugyancsak január 27-én került sor **Andreas Costa** PhD jelölt házi vitájára a TF Tanácstermében „Impact of repeated bouts of eccentric exercise on skeletal muscle morphology and myogenic gene expression” címmel. Témavezetője dr. **Tihanyi József** egyetemi tanár. **Révész László** PhD jelölt védését január 28-án 13:30 órakor a kar Disztermében hallhatták az érdeklődők „A tehetséggondozás, a kiválasztás és a beválás néhány kérdésének vizsgálata az úszás sportágban” címmel. Témavezetője: dr. **Bognár József** egyetemi docens volt.

Dr. Zséli János

(1942-2008)

Hosszú, súlyos betegség után elhunyt kollégánktól, dr. **Zséli Jánostól** május 23-án vettünk végső búcsút. Dr. Zséli Jánost 1967-ben „Sub Auspiciis Rei Publicae Popularis” orvosdoktorrá avatta a Budapesti Orvostudományi Egyetem. Mint kitüntetéssel végzett orvosdoktor, maga választotta meg munkahelyét, az I. sz. Belgyógyászati Klinikát, amihez egész életében hű maradt. Szakmai és emberi kvalitásai determinálták arra, hogy a klinika vezető munkatársává váljon. Alig tízéves munka után osztályvezetői kinevezést kapott, majd a ranglétrán tovább haladva 51 évesen egyetemi docensi kinevezést szerzett. A tudományos életben megszerzte a Magyar Tudományos Akadémia doktora címet. Kiváló orvos, nagy formátumú tudós, és az orvostanhallgatók által szeretett és tisztelt oktató volt. Kutatómunkáját az endokrinológia területén végezte, a csíkgonád-szindróma endokrin és csontanyagcsere vonatkozásairól alapvető megállapításokat tett, amelyeket a nemzetközi irodalom ma is idéz. A munkában rendkívül igényes volt magával és munkatársaival szemben is. Napi 12-14 órát dolgozott, hajnalban kezdte a munkát és legtöbbször késő este ment haza. A nagy terhelés már hosszú évekkel ezelőtt kikezdte egészségét, de erről – amíg lehetett – nem vett tudomást, és magát nem kímélve látta el feladatát egészen a halálát megelőző hónapokig.

A felsorolt kiváló emberi és szakmai tulajdonságok is elegendőek lettek volna ahhoz, hogy az egyetem kiemelkedő személyeként tekinthessünk rá, azonban volt

még egy olyan tulajdonsága, ami szinte egyedivé tette személyét munkatársai között. Ez pedig a rábízott betegekkel való türelmes törődés és szeretet. Ez az a tulajdonság, ami egyre jobban hiányzik hivatásunkból, és ami Zséli Jánosban kiemelkedően megvolt. Annak igazolására, hogy ezt a klinika dolgozói is tudták és értékelték, egy 1992-ben írt jellemzés néhány mondata álljon itt: *„Betegellátó munkájában a megfontoltság, a dolgok rendszeres átgondolása, a nem feltűnő problémák meglátása, időnként ritka diagnózisok felismerése a jellemző. Különösen nagy érzéke van elesett, idős betegek szakmai és pszichés ellátására, és a klinika dolgozói is gyakran fordulnak családjukkal*

ilyen helyzetben hozzá segítségért”. Ennél nagyobb elismerést nehezen kaphat egy gyakorló orvos kollégáitól.

Egy klinikának sokféle arca van, ezek közül a törődést, a megértést, a felebaráti szeretetet gyakorló egyik arc Zséli Jánosé volt. Hiánya már nyugdíjba vonulása után egy nappal is érződött. Talán képesek leszünk arra, hogy ezt a hiányt pótoljuk. Azt, hogy ez sikerül-e, Zséli János személyéhez való összetetéssel fogjuk lemérni. Adja Isten, hogy így legyen, de akkor is János, mint az élet minden területe iránt érdeklődő, színes egyéniség, a mindenkor segítőkész barát most már örökké hiányozni fog.

Dr. Szathmári Miklós

Sebők Józsefné

(1945-2008)

Fájdalmas veszteség érte a Mária utcai Szemészeti Klinikát: eltemettük volt főnővérünket. 1965-ben lépett a II. Szemészeti Klinika kötelékébe, s hűségesen kitartott első – egyben utolsó – munkahelye mellett, innen ment nyugdíjba 1999-ben, 34 év szolgálat után.

Kezdő nővérként 20 éves korában kezdte a szolgálatot, a klinikán eltöltött évtizedek során élete a betegek és munkatársai szolgálata volt. Fokozatosan emelkedett a betegápoló nővérek ranglétráján. Előbb osztályvezető főnővér lett, évekig intézetvezető-helyettes főnővér, majd az osztályvezetés mellett elvállalta a klinika

intézetvezető főnővéri teendőket is. Nem volt olyan szakmai vagy emberi probléma, amit meg ne oldott volna, miközben szerény egyénisége mindig a háttérben maradt. Saját osztálya rutinmunkája mellett a rábízott nővérek gondjait jó anyaként felvállalva intézte, szervezte munkájukat aktív kora végéig. Nyugdíjba vonulása után is a betegeket szolgálta, asszisztenssi, ápolási feladatokat látott el különböző helyeken.

Nyugdíjba vonulása alkalmával az Egyetem Kiváló Dolgozója kitüntetést vehette át, a klinika vezetése pedig Schulek Eméklappal igyekezett áldozatos munkáját – legalább erkölcsileg – honorálni.

Munkájára a lelkiismeretesség, a fáradhatatlanság, a nagyfokú beleérző képesség volt jellemző, e tulajdonságai miatt munkatársai és a betegek körében is népszerű volt. Szakmai munkáját a precizitás, az igényesség jellemezte, amit sajátos derűvel tudott végezni, szinte mindig mosolygott munka közben.

Az utóbbi időben aggódva figyeltük, mint viaskodik a szervezetét megtámadott kórral. Bizonyára derűs egyénisége, hite adott erőt a nehézségek elviselésében, míg a türelemmel viselt, szenvedésekkel tarkított küzdelemben alul maradt. Szeretett Kati nővér emlékét szívünkbe zártuk!

Dr. Salacz György

Program for 6th year medical students in Buffalo

Hungarian Medical Association of America (HMAA) is proud to announce the collaboration of four distinguished Hungarian medical universities and a prestigious cancer research institute in New York for the purpose of international goodwill and the advancement of academic development. These medical institutes have joined to foster student and faculty education.

Founded in 1898 in Buffalo NY., Roswell Park Cancer Institute is among the oldest National Cancer Institute's designated comprehensive cancer centers in the United States and the first facility in the world dedicated specifically to cancer research.

The four Hungarian medical universities are in Budapest, Szeged, Debrecen and Pécs. Founded in 1769, Semmelweis University of Budapest, Hungary is one of most prestigious and oldest medical universities in Europe. University of Szeged, founded in 1872, has a long history of excellence, including the Nobel prize winner Prof. **Albert Szent-Györgyi**. Historical roots of the University of Debrecen, and Medical and Health Science Center reach back to 1538. Medical University of Pécs was founded in 1367 and is one of the oldest in Europe.

Acting as a liaison, the Hungarian Medical Association of America, has brought together these teaching institutes and has established an agreement to facilitate the exchange of personnel and knowledge. Celebrating its 40th year of existence, the HMAA's mission statement has included the promotion and dissemination of medical knowledge, establishment of exchange programs and professional relationships between the United States and Hungary.

With the support of dr. **Donald L. Trump**, President and Chief Executive Officer of

■ The signatories of the exchange program: **Gyula Szabó, Gábor Menyhei, Judy Smith, Károly Rácz, László Csernoch, László L. Mechtler**

RPCI, dr. **Tivadar Tulassay**, Rector of Semmelweis University, and dr. **György Benedek**, Dean of the Faculty of Medicine, Szeged University, dr. **Peter Németh**, Dean of Medical School, Pécs and **László Csernoch**, Dean of the Faculty of Medicine, University of Debrecen, Medical and Health Science Center, a signing of this agreement was held on August 22nd in Budapest, Hungary. At this ceremonious signing dr. **Judy Smith**, Medical Director of RPCI, Prof. dr. **Károly Rácz**, Vice-Dean of SOTE, Prof. dr. **Gábor Menyhei** associate professor of PTE, Laszlo Csernoch, Dean of the Faculty of Medicine, University of Debrecen, and Prof. dr. **Gyula Szabó**, Program Director of SZOTE and Prof. dr. **László Mechtler**, President of HMAA were present.

This relationship is an example of how the institutes of medicine can work together to improve healthcare in a global community and achieve an altruistic goal that supports the teachings of Hippocrates, the „father of medicine“. For more information visit the website www.hmaa.org or www.amosz.extra.hu.

■ Roswell Park Cancer Institute, Buffalo

Semmelweis Egyetem PhD Tudományos Napok

A Semmelweis Egyetem Doktori Iskolája március 30-31-én rendezi meg kétnapos konferenciáját a Nagyvárad téri Elméleti Tömbben. A rendezvény célja, hogy országos fórumot teremtsen a biomedicinális területen tevékenykedő doktoranduszok kutatási eredményeinek bemutatására, valamint a tudományos együttműködések fejlesztésére. Ezen túl az esemény alkalmat ad a doktori képzéssel és a PhD fokozattal kapcsolatos kérdések, problémák megbeszélésére.

A kétnapos program lényegi részét a doktoranduszok *szabadon választott* tartalmú előadásai és posztereik jelentik, amit meghívott előadók általános érdeklődésre számot tartó témái színesítenek.

Absztraktok leadása, regisztráció

A részvételi szándékot az előadás/poszter rövid kivonatának beküldése jelenti. A rendezvény honlapján történő regisztráció után ezért a kivonatokat kérjük online adatbázisunkba (www.diamond-congress.hu/phd2009) feltölteni **február 13-ig**. A kivonat publikálásra kerül, ezért kérjük a következő formai előírások feltétlen betartását:

- Microsoft Word, Times New Roman, 12-es betűnagyság.
- Szerző(k) (az előadó neve aláhúzva), cím, munkahely (pl: Nagy Anna, Juhász Pál – A doktorandusz életforma szabályozási kérdései – egyetem/intézet, város).
- A kivonat ne haladja meg a 250 szót (160x110 mm nagyságú keretben), a végén a PhD programot és témavezetőt, valamint a kapcsolatot tartó előadó e-mail címét kérjük feltüntetni.

Kérjük jelezni, hogy előadásról vagy poszterrel van-e szó. Idegen nyelvű absztrakttal is lehet jelentkezni. A részvétel és a programfüzet ingyenes. Absztraktjának elfogadásáról a beküldött az általa megadott e-mail címen értesítjük. A tudományos anyagokkal kapcsolatban forduljanak a Doktori Titkársághoz (marton@phd.sote.hu), utazással, szállással kapcsolatos kérdésekkel pedig a rendezvény szervezőihez. A PhD Tudományos Napokra a Semmelweis Egyetem és a Doktori Iskola nevében mindenkit sok szeretettel várunk.

Dr. **Szél Ágoston**
egyetemi tanár
a Doktori Tanács elnöke

PhD Tudományos Napok 2009

**SEMMELWEIS EGYETEM
DOKTORI ISKOLA
Nagyvárad téri Elméleti Tömb
Budapest,
2009. március 30-31.**

A konferencia szervezője:
Diamond Congress Kft.
1015 Budapest, Csalogány u. 28.
Tel.: 214-7701, Fax: 201-2680
e-mail: hoholr@diamond-congress.hu

Info: <http://phd.sote.hu>
www.diamond-congress.hu/phd2009